

**ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI**

**FAKULTA EKONOMICKÁ**

Bakalářská práce

**Finanční hospodaření města Klatovy**

**Financial Management of the town Klatovy**

Petra Sazamová

Plzeň 2014

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI  
Fakulta ekonomická  
Akademický rok: 2013/2014

**ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE**  
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra SAZAMOVÁ**  
Osobní číslo: **K11B0457P**  
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**  
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**  
Název tématu: **Finanční hospodaření města Klatovy**  
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

**Zásady pro vypracování:**

1. Charakterizujte financování územních samosprávných celků.
2. Proveďte analýzu financování města Klatovy v jednotlivých letech.
3. Porovnejte změny v příjmech a výdajích v jednotlivých letech.
4. Navrhněte opatření pro zlepšení stávající situace.

Rozsah grafických prací: **neuveđen**  
Rozsah pracovní zprávy: **40 - 60 stran**  
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**  
Seznam odborné literatury:

- PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5
- PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy. Vyd. 1.* Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7281-086-4
- PROVAZNIKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů-teorie a praxe.* Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-2789-9
- PAVLÁSEK, Vlastimil; HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance a daně v České republice. Vyd. 1.* Plzeň: Nava, 2010. ISBN 978-80-7211-360-6
- *Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Karel Karlovec**  
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **25. října 2013**  
Termín odevzdání bakalářské práce: **25. dubna 2014**

  
Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný  
děkan



  
Prof. Ing. Lilia Dostáková, CSc.  
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2013

## Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma:

*„Finanční hospodaření města Klatovy“*

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň, dne

.....

podpis autora

## **Poděkování**

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce, panu Ing. Karlu Karlovcovi, za věcné rady a připomínky při zpracování bakalářské práce.

Současně bych chtěla poděkovat paní Ing. Mgr. Haně Chalupové, vedoucí finančního odboru Městského úřadu v Klatovech, za ochotu a poskytnuté materiály.

## **OBSAH**

ÚVOD .....	7
1 CHARAKTERISTIKA ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY .....	8
1.1 Obec .....	10
1.1.1 Základní funkce obce .....	10
1.1.2 Orgány obcí .....	11
1.1.3 Druhy obcí v ČR .....	12
1.2 Kraj .....	13
1.2.1 Orgány kraje .....	14
2 FINANCOVÁNÍ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ .....	16
2.1 Rozpočet jako bilance .....	16
2.2 Rozpočtový proces .....	17
2.3 Rozpočtová skladba .....	18
2.4 Rozpočet obce .....	19
2.5 Příjmy obcí .....	20
2.5.1 Daňové příjmy (nenávratné) .....	21
2.5.2 Nedaňové příjmy (nenávratné) .....	24
2.5.3 Kapitálové příjmy .....	26
2.5.4 Přijaté dotace (nenávratné) .....	26
2.6 Výdaje obcí .....	27
2.6.1 Běžné výdaje .....	27
2.6.2 Kapitálové výdaje .....	28
2.7 Financování .....	28
3 PŘEDSTAVENÍ MĚSTA KLATOVY .....	30
3.1 Historie města .....	31

3.2	Organizační struktura města.....	32
4	ANALÝZA FINANCOVÁNÍ MĚSTA KLATOVY V LETECH 2009 – 2013 ....	34
4.1	Příjmy města.....	34
4.1.1	Daňové příjmy .....	37
4.1.2	Nedaňové příjmy.....	46
4.1.3	Kapitálové příjmy .....	48
4.1.4	Dotace .....	50
4.2	Výdaje města.....	52
4.2.1	Běžné výdaje.....	55
4.2.2	Kapitálové výdaje .....	57
4.3	Financování .....	59
5	ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ MĚSTA KLATOVY V LETECH 2009 – 2013	62
5.1	Ukazatel dluhové služby .....	62
5.2	Provozní přebytek .....	63
5.3	Index provozních úspor.....	64
5.4	Celková likvidita .....	65
5.5	Zhodnocení hospodaření města Klatovy .....	66
6	NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ STÁVAJÍCÍ FINANČNÍ SITUACE MĚSTA KLATOVY .....	70
	ZÁVĚR .....	74
	SEZNAM TABULEK .....	76
	SEZNAM OBRÁZKŮ .....	78
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY .....	80
	SEZNAM PŘÍLOH.....	85

## ÚVOD

Tématem bakalářské práce je „Finanční hospodaření města Klatovy“. Finanční záležitosti územní samosprávy a její hospodaření je věc, která se týká každého občana, žijícího v nějakém městě, či obci a tudíž by se také každý občan měl o tyto záležitosti zevrubně, nebo alespoň blíže zajímat. Důvodem výběru města Klatovy je nedaleká vzdálenost tohoto města od autorčina trvalého bydliště a také blízký vztah k městu díky absolvování střední školy v tomto městě. Také pozdější možnost pracovního uplatnění a trvalého bydlení autorky v tomto městě není zcela vyloučena.

Cílem bakalářské práce je analyzovat finanční hospodaření města Klatovy v letech 2009 – 2013 a porovnat změny v příjmech a výdajích v těchto letech. Následně na základě zjištěných skutečností zhodnotit hospodaření města a navrhnout možná opatření pro zlepšení stávající situace města.

Práce bude rozdělena na dvě stěžejní části, teoretickou a praktickou. V první, teoretické části, bude charakterizována územní samospráva, tedy obce, ale pro porovnání stručně i charakteristika kraje. Dále bude tato část zahrnovat charakteristiku financování obcí, její příjmy, výdaje a rozpočtový proces. Podklady potřebné ke zpracování teoretické části budou čerpány z příslušné odborné literatury.

Druhá, praktická část, nejprve stručně představí zvolené město Klatovy. Následovat bude analýza financování města, která představuje nejdůležitější a stěžejní část bakalářské práce. Jednotlivě budou zkoumány příjmy, výdaje a financování. Příjmy i výdaje budou rozděleny do příslušných tříd podle rozpočtové skladby a každá třída bude podrobně rozebrána. Zkoumána bude tedy výše každého příjmu i výdaje, jejich vývoj ve sledovaných letech 2009 – 2013 a následně zdůvodnění tohoto vývoje. Ke zpracování praktické části budou k dispozici materiály poskytnuté vedoucí finančního odboru Městského úřadu Klatovy.

Závěrem bude provedeno celkové zhodnocení hospodaření města v letech 2009 – 2013 a pozornost bude také věnována možným návrhům, jak zlepšit stávající finanční situaci města.



## 1 CHARAKTERISTIKA ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

Před tím, než bude rozebírána charakteristika konkrétních územních samosprávných celků, bude nejprve objasněno, co vůbec pojem územní samospráva znamená.

**Samospráva** obecně znamená, že určité záležitosti spravuje někdo jiný než stát, tzn. nestátní subjekt. Stát tímto předává část výkonu veřejné správy nestátnímu subjektu, což se považuje za významný projev **demokratizace společnosti**. Právě samospráva umožňuje občanům podílet se na řízení veřejných záležitostí. **Územní samosprávou** potom rozumíme právo občanů spravovat určité území, zpravidla menší než je stát, na základě působnosti stanovené **ústavou** a příslušnými **zákony**. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

V České Republice (ČR) existuje v současné době dvoustupňová územní samospráva. Základním stupněm, tedy prvním, je **obec** (někdy též nazývána místní samosprávou). Druhým a tedy vyšším stupněm jsou vyšší územní správní celky, nesoucí název **kraj**. (Provazníková, 2009)

Poté, co v ČR vznikly kraje, změnilo se postavení hlavního města Prahy, které se stalo vyšším územním samosprávným celkem. (Hejduková, Pavlásek, 2011)

Obrázek č. 1: Členění veřejné správy



Zdroj: vlastní zpracování, 2013

### **Vznik územní samosprávy v ČR**

Územní samospráva vznikala dvěma způsoby:

- **Přirozeně**

Přirozený vznik územní samosprávy byl následkem přirozeného osídlení. Tímto způsobem vznikaly obce a města s větším i menším počtem obyvatel, kteří sídlili na stejném místě. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

- **Uměle (tzn. rozhodnutím státu)**

V minulosti to však nebylo rozhodnutím, nýbrž dohodou mezi panovníkem a městy. Tímto způsobem vznikala územní samospráva i na našem území. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

### **Předpoklady fungování územní samosprávy**

Fungování územní samosprávy a úspěšné plnění jejích funkcí je podmíněno následujícími předpoklady:

- **Legislativní**

Je nutná existence schválených zákonů, umožňujících územní samosprávě vykonávat všechny její funkce a vytvářejících prostředí pro její činnost v mezích zákona. Tyto zákony musejí dále určovat rozhodovací pravomoci územní samosprávy, vymezovat její autonomii, ale také stanovovat odpovědnost a rámcově pravidla hospodaření. Jelikož územní samospráva není finančně zcela nezávislá na státu, může stát různým způsobem zasahovat do jejího hospodaření, ačkoliv ona není státní subjekt. Také vztahy mezi územní samosprávou a státem musejí být dopodrobna upraveny v legislativních předpokladech, tzn. příslušnými zákony. (Peková, 2004)

- **Ekonomické**

Umožňují územní samosprávě samostatně hospodařit s financemi. Mezi tyto předpoklady patří: vlastnictví majetku a právo s ním hospodařit, možnost získávat vlastní finanční prostředky bez zásahu státu, sestavování vlastního rozpočtu a hospodaření podle něho. (Peková, 2004)

## 1.1 Obec

Obec je základní a nejnižší samosprávný útvar, který je samostatným ekonomickým subjektem a základní územní jednotkou státu. Obecně se obec řídí zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. (Hejduková, Pavlásek, 2011)

Je tvořena společenstvím občanů, kteří společně využívají vymezené území obce a mají právo na samosprávu dle ústavy. (Peková, 2004)

„Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.“ (Zákon o obcích č. 128/2000 Sb., § 2)

Existují tři základní znaky obce:

- území
- občané (s trvalým pobytem v ČR, s čestným občanstvím obce, ale také právnické osoby a podnikatelé)
- působnost obce

(Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

### 1.1.1 Základní funkce obce

Mezi základní funkce obce patří:

- **Vlastní samosprávná funkce (tzv. samostatná působnost obce)**

Samostatná působnost obce znamená, že obec si své záležitosti spravuje sama. Stát a jeho orgány mohou do této působnosti zasáhnout pouze v případě, hrozilo-li by počínáním obce porušení zákona a i v tomto případě jen způsobem, který zákon stanoví. V rámci této funkce pečuje obec o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a podmínek pro uspokojování potřeb svých občanů (potřeba bydlení, ochrany, rozvoje zdraví, dopravy, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku). Do samostatné působnosti obce se dále řadí záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce. (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích)

- **Přenesené funkce (tzv. přenesená působnost)**

V přenesené působnosti vykonávají orgány obcí státní správu, kterou jim svěřil stát a v této činnosti jsou kontrolovány a podřízeny orgánům státní správy (Peková, 2004). Státní správu mohou obce vykonávat pouze ve věcech výslovně svěřených zákonem (obecně zákonem o obcích a konkrétní činnosti na základě zvláštních zákonů). (Tomancová, Brtoun, Obrovský, 2009)

### **1.1.2 Orgány obcí**

Orgány obcí mají za úkol samostatně spravovat obec v rozsahu zákona. Mohou být volené, výkonné, poradní, či kontrolní. (Tomancová, Brtoun, Obrovský, 2009)

#### **Zastupitelstvo obce**

V oblasti samostatné působnosti obce má zastupitelstvo hlavní rozhodovací pravomoci. Členy zastupitelstva obce tvoří zvolení zástupci, kteří vzejdou z komunálních voleb na čtyřleté volební období. Počet členů zastupitelstva se odvíjí od velikosti obce a počtu obyvatel obce. Jednání zastupitelstva musí být veřejná. Úkolem zastupitelstva je zejména: schvalovat rozpočet obce, provádět rozpočtová opatření, schvalovat výši osobních a věcných nákladů obecního úřadu, zabývat se programem územního rozvoje obce atd. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

#### **Rada obce**

Rada obce je výkonný orgán, který podléhá zastupitelstvu obce v samostatné působnosti a v rámci přenesené působnosti rozhoduje pouze, stanoví-li to zákon. Má lichý počet členů a nesmí přesáhnout jednu třetinu počtu členů zastupitelstva (počet však může být jen v rozmezí 5 – 11 členů). Je-li v zastupitelstvu méně než 15 členů, rada se nevolí. Je tvořena starostou, jeho zástupci a dalšími členy. Její jednání jsou neveřejná. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

#### **Starosta a jeho zástupci – místostarostové**

Starosta je osoba, která reprezentuje obec navenek. Starosta i místostarostové jsou voleni zastupitelstvem a ve svých činnostech jsou odpovědni zastupitelstvu. Mezi hlavní úkoly starosty patří: připravovat, svolávat a řídit schůze zastupitelstva obce a rady obce,

jmenovat a odvolávat tajemníka obecního úřadu, plnit funkci tajemníka v případě, že jeho funkce není zřízena a také má odpovědnost za informovanost veřejnosti o činnosti obce. V případě nepřítomnosti starosty je zde místostarosta, který ho zastoupí. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

### **Výbory**

Jedná se o kontrolní a iniciativní orgány. Počet členů výborů musí být opět lichý a počet výborů je dán rozhodnutím zastupitelstva obce. Zastupitelstvo obce pověřuje výbory úkoly, které musí splnit. Vždy musí být vytvořen finanční a kontrolní výbor a tyto dva výbory musí mít alespoň 3 členy. Mezi těmito členy však nesmí být starosta, místostarostové, tajemník a jiní členové, kteří se zabývají hospodařením obce. Pokud v obci žije alespoň 10 % občanů, hlásících se k jiné než české národnosti, musí být zřízen též výbor pro národnostní menšiny. V částech obce může zastupitelstvo obce zřídit osadní výbor. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

### **Komise**

Jedná se o poradní a iniciativní orgán rady obce. Pokud by byla komise pověřena výkonem přenesené působnosti, potom by se též jednalo o výkonný orgán. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

### **Obecní úřad**

Jde o výkonný orgán, řízen starostou (Tomancová, Brtoun, Obrovský, 2009). Je tvořen zástupci starosty (tzv. místostarosty) a tajemníkem. Úkolem obecního úřadu je vykonávat administrativně organizační činnosti. Rada obce může zřídit odbory a oddělení obecního úřadu. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

## **1.1.3 Druhy obcí v ČR**

V České Republice rozlišujeme dle zákona o obcích následující druhy obcí:

- obce, jež nejsou městy
- města s více než 3 000 obyvateli

- obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností, mající podle zákona ve svém správním obvodu na starosti výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti, náležející ostatním obcím
- statutární města, která na základě obecně závazné vyhlášky mohou území města rozdělit na městské obvody, nebo městské části; statutární města mají zároveň postavení pověřených obecních úřadů a jsou obvykle sídlem krajských úřadů
- hlavní město Praha
- městysy, tedy obce se zvláštním postavením, kterým byl tento titul navrácen na základě schválení žádosti obce Parlamentem ČR

(Peková, 2011)

## 1.2 Kraj

Kraj je vyšší územní samosprávný celek, který se řídí zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích. Kraj je tvořen společenstvím občanů a má právo na samosprávu (Hejduková, Pavlásek, 2011). „Kraj je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.“ (Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, § 1)

Kraj pečuje o rozvoj svého území a také se zajímá o potřeby svých občanů (Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích).

Součástí kraje jsou obce a oba stupně těchto samosprávných celků mají jak samostatnou, tak i přenesenou působnost ve výkonu státní správy. To je také důvod, proč krajům náleží příspěvek ze státního rozpočtu na plnění úkolů v přenesené působnosti, který je určován zákonem o státním rozpočtu (Hejduková, Pavlásek, 2011). Při výkonu samostatné a přenesené působnosti chrání kraj veřejný zájem (Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích).

Kraje začaly v praxi fungovat od roku 2001. Na území ČR je celkem vymezeno 13 samostatných krajů plus hlavní město Praha, jak je zobrazeno na obrázku č. 2. (Peková, 2004)

Obrázek č. 2: Členění krajů v ČR



Zdroj: Provažníková, 2009 (s. 26)

### 1.2.1 Orgány kraje

#### **Zastupitelstvo kraje**

V rámci samostatné působnosti se jedná o vrcholný orgán kraje, vlastníci nejrozsáhlejší rozhodovací pravomoci. Dle počtu obyvatel kraje se odvíjí počet členů zastupitelstva. Jednání zastupitelstva kraje musí být veřejná. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

#### **Rada kraje**

V rámci samostatné působnosti jde o výkonný orgán, který je odpovědný zastupitelstvu kraje. V oblasti přenesené působnosti může rada kraje rozhodovat jen na základě ustanovení zákona. Rada kraje je tvořena hejtmanem, zástupci hejtmana a dalšími členy, volenými z řad zastupitelstva kraje. Počet členů rady kraje se též odvíjí od počtu obyvatel kraje. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

#### **Hejtman kraje**

Hejtman kraje je osoba, jež zastupuje kraj navenek. V případě jeho nepřítomnosti ho zastupují náměstci hejtmana. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

### **Výbory zastupitelstva kraje**

Zřizuje je zastupitelstvo kraje a jsou to kontrolní a iniciativní orgány. Vždy musí být zřízen finanční výbor, kontrolní výbor a výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost. Počet členů v každém z těchto výborů musí být nejméně pět. Pokud se podle posledního sčítání lidu hlásí k jiné než české národnosti více než 5 % obyvatel kraje, musí být zřízen i výbor pro národnostní menšiny. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

### **Komise rady kraje**

Iniciativní a poradní orgány, které mohou předkládat návrhy a náměty radě kraje a jsou jí také odpovědní ze své činnosti. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

### **Krajský úřad**

Jedná se o výkonný orgán. Zastupitelstvo krajskému úřadu ukládá úkoly a ten je musí v rámci samostatné působnosti plnit. Má právo vykonávat též přenesenou působnost, až na výjimku, která je zákonem svěřena zastupitelstvu a radě, nebo zvláštnímu orgánu. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)



## 2 FINANCOVÁNÍ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Hospodaření územních samosprávných celků se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (Hejduková, Pavlásek, 2011). Pro všechny veřejné rozpočty a stejně tak i pro územní rozpočet se využívá princip **nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného** způsobu financování (především u daní). (Provazníková, 2009)

Rozpočet územních samosprávných celků je důležitý rozpočtový plán, podle kterého se řídí financování činností územních samosprávných celků (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů). Hlavním nástrojem finančního hospodaření územních samosprávných celků je **roční rozpočet a rozpočtový výhled** (Hejduková, Pavlásek, 2011). Rozpočtový výhled je pomocný nástroj, který slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodářství územního samosprávného celku. Sestavuje se obvykle na 2 – 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů)

Místní rozpočty jsou tvořeny rozpočty krajů, měst a obcí. Ve vyspělých zemích představují místní rozpočty důležitý článek v soustavě veřejných rozpočtů. V ČR místní rozpočty tvoří přibližně 20 % veřejného rozpočtu a jejich význam stále roste. (Černohorský, 2009)

### 2.1 Rozpočet jako bilance

Z tohoto hlediska rozpočet bilancuje příjmy a výdaje za rozpočtové období (kalendářní rok). Hospodaření během rozpočtového období lze charakterizovat následujícím vztahem:

$$F_1 + P - V = F_2 \quad (1)$$

kde:  $F_1$  = stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období

$P$  = příjmy,  $V$  = výdaje

$F_2$  = stav peněžních prostředků na konci rozpočtového období

Pokud  $F2 > F1$ , potom se v dalším rozpočtovém roce vytváří finanční rezerva. Je-li to naopak, musí se na vyrovnání rozpočtové bilance použít rezervy z minulých období, nebo jiné zdroje. (Provazníková, 2009)

Dlouhodobým cílem hospodaření obce i kraje by mělo být dosažení vyrovnaného rozpočtu, kdy se příjmy rovnají výdajům, eventuálně přebytkový rozpočet, kdy příjmy převyšují výdaje a vytváří se rozpočtová rezerva. Pokud by nastal stav, kdy by příjmy byly nižší než výdaje, musí se tento schodek vyrovnat z rezerv z minulých let. Nejsou-li již rezervy k dispozici, nezbyde nic jiného, než schodek krýt z návratných finančních prostředků (úvěru), což může vést k zadlužení a vážným problémům se splácením dluhu i s úroky v dalších letech. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

## **2.2 Rozpočtový proces**

Rozpočtový proces je soubor činností, které se stále opakují a vedou k vytvoření rozpočtu. Rozpočtový proces zahrnuje čtyři základní fáze. (Císařová, Pavel, 2008)

V první fázi rozpočtového procesu se sestavuje návrh územního rozpočtu, který vychází z předpokládaného vývoje ekonomiky (Hejduková, Pavlásek, 2011). První etapa je nejsložitější, protože by měla být reálným finančním plánem. Proto se návrh rozpočtu sestavuje obvykle již půl roku před začátkem nového rozpočtového období. Za sestavení návrhu rozpočtu územní samosprávy odpovídá příslušný finanční odbor. (Peková, Pilný, Jetmar, 2012)

Další fází je projednávání a schvalování daného návrhu, kdy je rozpočet obce schvalován a projednáván volenými orgány obce. Volenými orgány se rozumí zastupitelstvo, případně se k tomu mohou vyjadřovat i výbory, především finanční výbor. Schvalování návrhu se může prodloužit, zejména v případě vrácení návrhu k přepracování. Pokud není návrh rozpočtu schválen do začátku rozpočtového období, hospodaří se podle tzv. rozpočtového provizoria až do schválení návrhu rozpočtu. Protože na začátku rozpočtového období nemusí obec ještě znát objem plánované výše obdržených dotací, které musí být obsaženy ve schváleném rozpočtu, může být rozpočtové provizorium poměrně časté. (Peková, Pilný, Jetmar, 2012)

Třetí fází rozpočtového procesu je jeho plnění, za které odpovídají ty orgány, které sestavovaly návrh rozpočtu. (Peková, Pilný, Jetmar, 2012)

Poslední krok v rozpočtovém procesu je kontrola plnění rozpočtu voleným orgánem. Po skončení rozpočtového období je sestaven přehled o skutečném vývoji plnění rozpočtu. V ČR jde o tzv. závěrečný účet, který předloží výkonné orgány voleným orgánům ke schválení. V případě obce je závěrečný účet projednáván v zastupitelstvu obce. (Peková, Pilný, Jetmar, 2012)

### **2.3 Rozpočtová skladba**

Dle rozpočtové skladby, která je stanovena vyhláškou Ministerstva financí, se zpracovává rozpočet (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů).

Rozpočtová skladba závazně člení příjmy a výdaje veřejných rozpočtů podle různých hledisek. Toto třídění je velmi přehledné a jednotné a umožňuje zjistit potřebné informace o vývoji příjmů a výdajů (v čase i v prostoru, absolutně i relativně). Pro lepší analýzu hospodaření a krytí schodku příslušného veřejného rozpočtu umožňuje rozpočtová skladba třídění příjmů a výdajů na příjmy a výdaje nenávratného charakteru a návratného charakteru. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

Třídění příjmů a výdajů v ČR respektuje několik zásad: **zásadu jednotnosti a závaznosti třídění** (využívání čtyřmístného číselného kódu u každého hlediska třídění), **zásadu dlouhodobé stability třídění**, **zásadu srozumitelnosti** (z důvodu občanské i veřejné odborné kontroly) a nakonec **zásadu kompatibility**. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

## 2.4 Rozpočet obce

„Obsahem rozpočtu jsou jeho příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud není dále uvedeno, že probíhají mimo rozpočet.“ (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, § 6 odst. 1)

Rozpočet obcí se většinou sestavuje ve dvojitým průřezu, jako běžný rozpočet a kapitálový rozpočet.

**Běžný rozpočet** je bilance běžných příjmů a výdajů, které se vztahují k danému rozpočtovému roku a obvykle se každoročně opakují. Prostřednictvím běžných příjmů by se měly financovat běžné výdaje. Běžný rozpočet by měl být sestavován jako přebytkový, nebo alespoň vyrovnaný. Vyrovnaný rozpočet znamená rovnost běžných příjmů a běžných výdajů a v tomto případě je obec schopna financovat ze svých běžných příjmů pouze běžné výdaje. Nežádoucí stav je schodkový (deficitní) rozpočet, kdy běžné výdaje převyšují běžné příjmy. Schodkový rozpočet může být způsoben špatným hospodařením obce. Pouze dlouhodobě přebytkový běžný rozpočet ukazuje na dobré hospodaření a je předpokladem splácení využívaných návratných příjmů na financování investic. (Peková, 2011)

V **kapitálovém rozpočtu** se zachycují příjmy, které přesahují období jednoho rozpočtového roku a používají se na financování investičních potřeb. Tyto příjmy a výdaje jsou jednorázového charakteru a jsou neopakovatelné. Kapitálový rozpočet může také být vyrovnaný, deficitní nebo přebytkový, stejně jako je to u běžného rozpočtu. (Peková, 2011)

V tabulce č. 1 jsou uvedeny konkrétní druhy příjmů a výdajů, které se řadí do kapitálového a běžného rozpočtu.

Tabulka č. 1: Schéma kapitálového a běžného rozpočtu

Příjmy	Výdaje
<b>Běžné příjmy:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Daňové <ul style="list-style-type: none"> <li>- svěřené daně (daň z nemovitostí)</li> <li>- sdílené daně (DPFO, DPPO, DPH)</li> <li>- místní poplatky</li> <li>- správní poplatky</li> </ul> </li> <li>• Nedaňové <ul style="list-style-type: none"> <li>- poplatky za služby</li> <li>- příjmy z pronájmu majetku</li> <li>- příjmy od OS a PO</li> <li>- zisk z podnikání</li> <li>- ostatní</li> </ul> </li> <li>• Přijaté transfery – dotace <ul style="list-style-type: none"> <li>- běžné dotace ze státního rozpočtu</li> <li>- běžné dotace ze státních fondů</li> <li>- dotace od územních rozpočtů</li> <li>- ostatní (dary atd.)</li> </ul> </li> </ul>	<b>Běžné výdaje – neinvestiční:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• všeobecné veřejné služby</li> <li>• veřejný pořádek (policie, hasiči...)</li> <li>• vzdělání</li> <li>• péče o zdraví (veřejné zdravotnictví)</li> <li>• bydlení</li> <li>• komunální služby</li> <li>• výdaje na podnikání</li> <li>• ostatní běžné výdaje (pokuty, poskytnuté dary...)</li> <li>• placené úroky</li> <li>• dotace jiným subjektům</li> </ul>
<b>Saldo - přebytek</b>	<b>Saldo - schodek</b>
<b>Kapitálové:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• z prodeje majetku</li> <li>• kapitálové dotace</li> <li>• z investičních úvěrů a půjček</li> <li>• z emise vlastních obligací</li> <li>• dary na investice</li> <li>• přebytek běžné části rozpočtu</li> </ul>	<b>Kapitálové - investiční:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• na investice</li> <li>• dotace jiným rozpočtům</li> <li>• na nákup obligací, akcií</li> <li>• na investiční půjčky poskytnuté různým subjektům</li> <li>• splátky úvěrů</li> <li>• na krytí deficitu běžné části rozpočtu</li> </ul>

Zdroj: vlastní zpracování dle Pekové, 2011

## 2.5 Příjmy obcí

Příjmy rozpočtu obcí se člení dle různých hledisek. Jedno z nejvýznamnějších hledisek je členění příjmů na **nenávratné** a **návratné**. Rozhodující podíl na celkových příjmech rozpočtů obcí mají příjmy nenávratné povahy. (Peková, Pilný, Jetmar, 2012)

Nenávratné příjmy se z ekonomického hlediska dále dělí na **vlastní** a **cizí** příjmy. Do vlastních příjmů se řadí daňové, nedaňové a kapitálové příjmy. Mezi cizí příjmy patří nenávratné přijaté dotace. (Peková, 2011)

Do návratných příjmů patří úvěry a půjčky, především na doplnění příjmů kapitálové povahy, tedy na financování investičních potřeb. Využívání a splácení těchto úvěrů je kontrolováno ve třídě 8, financování. Pořizování majetku na leasing patří také do skupiny návratných příjmů. Návratné příjmy by měly být používány obezřetně a plánovitě s ohledem na umořování dluhu. (Peková, 2011)

Podle vyhlášky ministerstva financí č. 323/2000 Sb., o rozpočtové skladbě, se příjmy dělí podle druhového třídění do následujících tříd:

- Třída 1 – Daňové příjmy
- Třída 2 – Nedaňové příjmy
- Třída 3 – Kapitálové příjmy
- Třída 4 – Přijaté dotace

### **2.5.1 Daňové příjmy (nenávratné)**

Daňové příjmy tvoří rozhodující část příjmů rozpočtu obcí (Peková, 2004). Obce mají velmi omezenou daňovou pravomoc, tzn., že nemohou příliš ovlivňovat způsob výpočtu základu daně, sazby daně, slevy z daně, předmět daně apod. Malou daňovou pravomoc mají obce u svěřených a sdílených daní, kdy všechny náležitosti daně určuje celostátně platný zákon. Tento zákon určuje i míru daňové pravomoci a jako příklad tohoto zákona je možné uvést zákon o dani z nemovitostí. Podstatně větší daňovou pravomoc mají obce u vlastních místních daní (poplatků). Z uzákoněné soustavy místních daní si obce mohou určit, které konkrétní daně chtějí a budou od svých občanů vybírat. Tento celostátně platný zákon o soustavě místních daní zpravidla vymezuje předmět těchto daní, způsob výpočtu základu daní, rozmezí sazeb daní, případně i pravidla pro úlevy a osvobození od placení těchto daní. V rámci těchto pravidel si potom obce mohou upravovat konkrétní podobu daní, které budou vybírat. Nejčastěji si obce volí vyšší sazby daně v rámci stanoveného rozmezí. (Peková 2011)

Daně vždy spravuje a vybírá místně příslušný finanční úřad, který tento daňový výnos posílá příslušné obci (či kraji) na její účet u peněžního ústavu převodním příkazem.

Toto však neplatí pro místní poplatky, ty si spravují a vybírají obecní úřady samy. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

Rozlišujeme daně svěřené a sdílené. Svěřené daně plynou v plné výši místním rozpočtům, u sdílených daní náleží do rozpočtu obce jen určité procento. Jak velké procento konkrétních sdílených daní plyne do různých rozpočtů, je uvedeno na schématu v příloze A. Mezi sdílené daně se řadí daň z přidané hodnoty, daně z příjmů právnických osob, vyjma DPPO u kterých je poplatníkem obec a všechny typy daně z příjmů FO. Do svěřených daní patří daň z nemovitostí a daň z příjmů právnických osob v případě, že poplatníkem je přímo obec. (Císařová, Pavel, 2008)

### ***Místní poplatky***

Upravuje je zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. V současné době mají místní poplatky fakultativní charakter, což znamená, že o tom, zda bude obec místní poplatky od fyzických či právnických osob vybírat a jaké bude vybírat, rozhoduje obecní zastupitelstvo. Náležitosti místních poplatků jsou upraveny v zákoně, včetně maximální sazby, obce tedy mají omezenou pravomoc při stanovení sazby. Místní poplatky tvoří jen cca 2 % z celkových příjmů obcí. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

Mezi místní poplatky náleží: „poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek z ubytovací kapacity, poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí města, poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.“ (Zákon č 565/1990 Sb., o místních poplatcích, § 1)

### ***Správní poplatky***

V rámci přenesené působnosti obec vykonává některé úkoly státní správy, díky tomu také může vybírat správní poplatky. Výnos správních poplatků, který je spojen s činnostmi, kterou obec vykonává za stát, plyne obci. Předmětem správních poplatků jsou činnosti vykonávané správními orgány. Tyto poplatky platí fyzická, nebo právnická osoba, jež dala popud k výkonu správnímu orgánu, nebo v jejímž zájmu byl výkon proveden. Pokud by existovalo více poplatníků za jeden a ten samý úkon,

zaplatí jej společně a nerozdílně (Marková, 2000). Sazby správních poplatků můžeme najít v sazebníku poplatků, který tvoří přílohu zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Tento sazebník obsahuje také případné osvobození od poplatku, úkony, které podléhají zpoplatnění a úkony, které nejsou předmětem poplatku. Sazby správních poplatků jsou dány buď pevnou částkou v Kč, nebo procentně z ceny poplatku. (Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích)

### ***Daň z nemovitých věcí***

Jedná se o svěřenou daň, která plyne v plné výši do rozpočtu té obce, na jejímž území se nemovitost nachází. Dělí se na daň z pozemků a daň ze staveb (Hamerníková, Maaytová, 2010). Podíl daně z nemovitostí na celkových příjmech tvoří pouze cca 3 – 4 % (Peková, 2011).

### ***Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)***

Tato daň náleží do rozpočtu obce, kde má plátce této daně trvalé bydliště (Melion, 1994). Podléhají jí veškeré zdanitelné příjmy jednotlivců, vyjma osvobozených příjmů. Mluvíme o sdílené dani, což znamená, že neplyne celá do rozpočtu obcí, ale do rozpočtu plyne jen zákonem předem stanovené pevné procento z celkového výnosu této daně (Hamerníková, Maaytová, 2010).

### ***Daň z příjmů právnických osob (DPPO)***

Opět je to sdílená daň, kdy do rozpočtu plyne jen určitá procentuální část (Hamerníková, Maaytová, 2010), konkrétně 23,58 % (Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, v platném znění). Pokud je však právnickou osobou přímo obec, plyne tato daň do rozpočtu obce v plné výši (Halásek, Pilný, Tománek, 2002).

### ***Daň z přidané hodnoty (DPH)***

Do rozpočtu obcí plyne jen 20,83 % z celostátního hrubého výnosu DPH (Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, v platném znění).

### ***Platby na úseku péče o životní prostředí***

Platby daňového charakteru, jejichž výnos bývá rozdělen mezi Státní fond životního prostředí ve výši 60 % a příslušnou obec ve výši 40 %. Pro obec je rozhodující, že tyto peníze mohou být využity jen pro zlepšení životního prostředí v obci a pro ochranu



a obnovu přírody a krajiny. Poplatky, které patří do této skupiny příjmů obcí, jsou: poplatek za odnětí lesního pozemku, poplatek za odnětí zemědělského půdního fondu, poplatek za ukládání odpadů na skládkách, poplatek za znečišťování ovzduší od malých zdrojů znečišťování (od velkých zdrojů jde tento poplatek do Státního fondu životního prostředí), poplatek za činnost spojenou s těžbou surovin. (Marková, 2000)

### 2.5.2 Nedaňové příjmy (nenávratné)

Ve většině zemí tvoří nedaňové příjmy druhou největší skupinu příjmů rozpočtů obcí. (Peková, 2011)

Nedaňové příjmy jsou příjmy, které neplynou z povinnosti uložené zákonem, ale přímo z aktivity obce, či jiných subjektů ve prospěch obce. (Marková, 2000)

Na rozdíl od daňových příjmů má obec u těchto příjmů větší pravomoc a možnost ovlivnění. (Provazníková, 2009)

#### *Příjmy z vlastního podnikání*

Jedná se pouze o doplňkové příjmy rozpočtu obcí, které mohou mít charakter běžného, či kapitálového příjmu. Jejich výše tvoří zhruba 10 % z celkových příjmů rozpočtu obce (Peková, 2011). Mezi tyto příjmy náleží:

- *Podíl na zisku podniků s majetkovým vkladem obce*

Příjmy od podniků, u nichž má obec majetkový vklad. Tyto příjmy jsou spojeny s určitým rizikem, protože obec získá podíl na zisku jen v případě, kdy podnik dosahuje zisk. Pokud je podnik ztrátový, obec nezíská nic. (Peková, 2011)

- *Příjmy z pronájmu a prodeje majetku*

Výše příjmů se odvíjí od kvality a druhu majetku vlastněným obcí. Nejvýznamnějším majetkem je půda (Provazníková, 2009). O tom zda majetek prodat nebo pronajmout se obec rozhoduje na základě důkladné ekonomické analýzy, avšak z dlouhodobého pohledu je výhodnější majetek pronajmout, protože tím obec získá pravidelné příjmy v budoucnu. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

- ***Příjmy z finančního majetku***

Pokud obec vlastní dočasně volné finanční prostředky, může je zhodnotit uložením na účty termínovaného vkladu za vyšší úrok, pokud ho tedy banka poskytuje (Peková, Pilný, Jetmar, 2008). Jestliže obec uloží peníze u důvěryhodného peněžního ústavu, je toto investování spojeno s minimálním rizikem (Peková, 2011). Obec může také získat příjmy z obchodování s cennými papíry, ale tento příjem není příliš významný (Provažníková, 2009).

### ***Uživatelské poplatky***

Uživatelské poplatky stanovuje obec za smíšené veřejné statky, které zabezpečuje pro své občany. Nejčastěji se jedná o poplatky za vodné, stočné, odvoz komunálního odpadu (pokud to není místní poplatek) a podobně. V poslední době je cena uživatelských poplatků stanovena ve výši ekonomicky nutných nákladů, spojených se zajištěním veřejných statků, tedy bez ziskové přírážky (Peková, 2011). Podíl na celkových příjmech rozpočtu obcí je ve výši 10 %. (Peková, 2004)

### ***Přijaté sankční pokuty***

Jde o nahodilé, doplňkové příjmy. Obce je mohou ukládat v rámci přestupkového řízení za chování subjektů, které se neslučuje s obecně závaznými předpisy (například za znečišťování veřejných prostranství, nepořádek apod.). (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

### ***Příjmy z mimorozpočtových fondů***

Účelové peněžní fondy, které obec může, ale i nemusí zřídit (Peková, Pilný, Jetmar, 2008).

### ***Ostatní nedaňové příjmy***

Zahrnují například příjmy ze sdružování prostředků, dary a výnosy z veřejných sbírek (Peková, 2004).

### 2.5.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy mají charakter jednorázových příjmů, které se zpravidla neopakují (Peková, Pilný, Jetmar, 2012).

Do kapitálových příjmů se řadí zejména příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku (Vyhláška ministerstva financí č. 323/2000 Sb., o rozpočtové skladbě).

### 2.5.4 Přijaté dotace (nenávratné)

V poslední době je úsilí snižovat podíl dotací ze státního rozpočtu a zvyšovat míru finanční soběstačnosti obcí. Důvodem je hlavně snaha docílit toho, aby měla územní samospráva větší odpovědnost za hospodárné využívání všech veřejných příjmů. (Peková, 2011)

Dotace lze dělit na **účelové** a **neúčelové**. Již z názvu je patrné, že účelové dotace jsou poskytovány na určitý účel a podmínkou jejich získání je splnění podmínek použití. Nejčastěji jsou účelové dotace poskytovány na financování vzdělání, záchranné služby, zabezpečení bezpečnosti apod. Naopak neúčelové dotace nejsou spjaty s předem vymezeným účelem a obce je mohou používat podle svého uvážení. Neúčelové dotace jsou využívány častěji. (Peková, 2011)

Další členění dotací je na dotace **neinvestiční** a **investiční** (Vyhláška ministerstva financí č. 323/2000 Sb., o rozpočtové skladbě). Neinvestiční dotace jsou poskytovány na financování běžných, pravidelně se opakujících potřeb a jsou taktéž nazývány jako běžné. Investiční dotace jsou poskytovány na financování jednorázových potřeb, obvykle dlouhodobých. Také se lze setkat s názvem kapitálové dotace. (Peková, 2011)

Obce mohou vedle dotací ze státního rozpočtu získávat také dotace z rozpočtu Evropské unie (EU), tedy strukturálních fondů EU. O tyto dotace se musí žádat a jsou přísně účelové (souvisí s konkrétními projekty). (Peková, 2011)

## 2.6 Výdaje obcí

Výdajem se rozumí odepsání platby z bankovního účtu (Pařízková, 2008). Výdaje obcí lze členit do několika kategorií, stejně jako příjmy. Asi nejčastější členění je na výdaje **běžné a kapitálové**. (Halásek, Pilný, Tománek, 2002)

Další možné členění je na výdaje **plánované a neplánované**, nebo **návratné a nenávratné**. Návratné nastanou v případě, kdy obec půjčí krátkodobě finanční prostředky jinému subjektu. (Peková, 2004)

Můžeme se také setkat s rozdělením výdajů podle toho, jaké vykazují společné rysy. Potom by se jednalo o výdaje na vlastní činnost municipality a jejích organizací, výdaje formou dotací nebo půjček fyzickým a právnickým osobám, výdaje na splácení úvěrů a půjček a nakonec, pokud se obec sdružila s jinou obcí, musí přispívat na společnou činnost. (Marková, 2000)

Výdaje obcí se také dají členit podle funkcí veřejných financí na **alokační, redistribuční a stabilizační**. (Marková, 2000)

### 2.6.1 Běžné výdaje

Běžné výdaje slouží k financování běžných a pravidelně se opakujících potřeb v daném roce, proto se někdy nazývají jako neinvestiční, či provozní (Peková, 2004). Jedná se zejména o výdaje spojené se zajištěním veřejných statků pro obyvatele (Pařízková, 2008). Největší podíl na běžných výdajích představují příspěvky na provoz vlastním příspěvkovým organizacím, nezanedbatelné jsou také transfery neziskovým organizacím. (Peková, 2011)

Běžné výdaje obsahují:

- výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné
- neinvestiční nákupy a související výdaje
- neinvestiční transfery podnikatelským subjektům, neziskovým organizacím a soukromoprávním (SPR) subjektům
- neinvestiční transfery veřejnoprávním (VPR) subjektům
- neinvestiční transfery obyvatelstvu

- neinvestiční transfery do zahraničí
- neinvestiční půjčené prostředky
- neinvestiční převody Národnímu fondu
- ostatní neinvestiční výdaje

(Vyhláška ministerstva financí č. 323/2000 Sb., o rozpočtové skladbě)

### 2.6.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje jsou většinou jednorázové a financují se z nich dlouhodobé, neopakující se potřeby. Zpravidla jsou investiční a přesahují jedno rozpočtové období. (Peková, 2004)

Vyhláška ministerstva financí č. 323/2000 Sb., o rozpočtové skladbě řadí kapitálové výdaje do třídy 6 a rozlišuje následující druhy kapitálových výdajů:

- investiční nákupy a související výdaje
- nákup akcií a majetkových podílů
- investiční transfery
- investiční půjčené prostředky
- investiční převody Národnímu fondu
- ostatní kapitálové výdaje

## 2.7 Financování

Financování náleží podle druhového třídění peněžních operací do třídy 8. Financujícími operacemi rozumíme přijetí návratných finančních prostředků a jejich následné splátky. Taktéž jsou zde zahrnuty návratné půjčky poskytované jiným subjektům, příjmy z jejich splátek a výdaje na nákup cizích akcií a dluhopisů s cílem dosáhnout maximálního zhodnocení dočasně volných finančních prostředků formou úroků a dividend. Jedná se o operace, které pomáhají financovat případný schodek v hospodaření, nebo využívat přebytek hospodaření k dalšímu zhodnocování finančních prostředků. Ve třídě 8 jsou obsaženy i stavové údaje, tzn. položky vyjadřující změny stavu finančních prostředků na bankovních účtech. Jde o výpočtové ukazatele, sloužící jako

podklady pro účetní výkazy o plnění příjmů a výdajů. Financující operace zahrnuté ve třídě 8 mají přímou návaznost na zjištění salda veřejného rozpočtu. (Peková, Pilný, Jetmar, 2012)

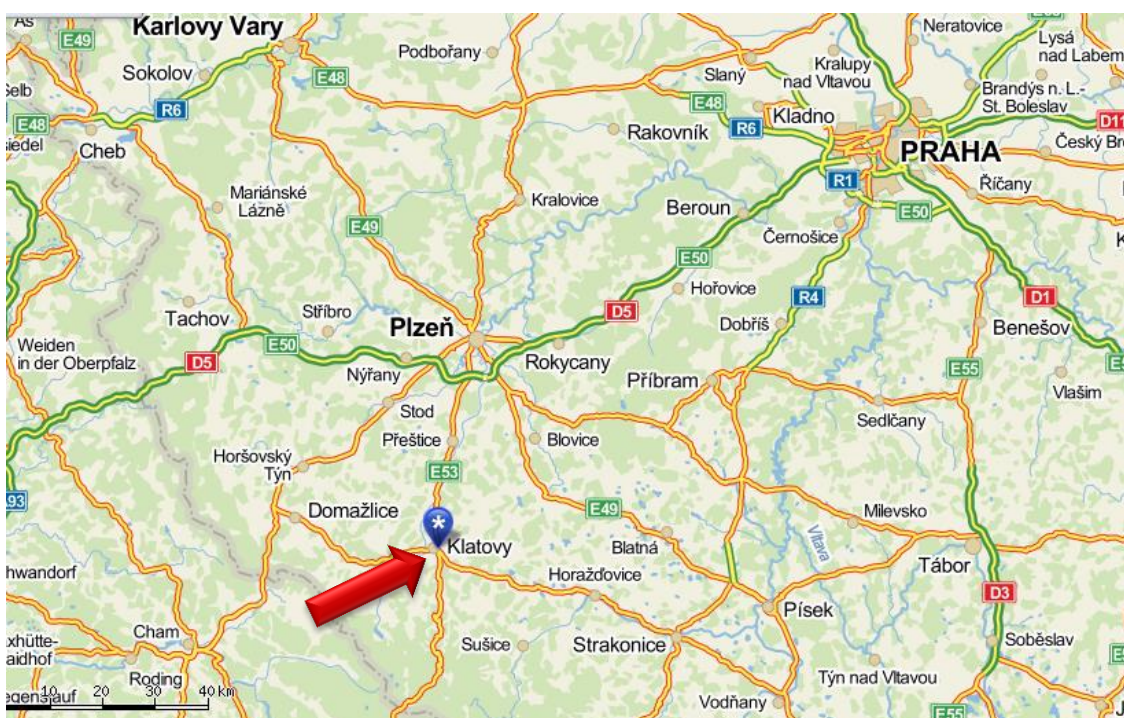
Vyhláška ministerstva financí č. 323/2000 Sb., o rozpočtové skladbě rozlišuje následující druhy financování:

- financování z tuzemska
- financování ze zahraničí
- pohyby na účtech pro financování nepatřící na jiné financující položky
- opravné položky k peněžním operacím

### 3 PŘEDSTAVENÍ MĚSTA KLATOVY

Klatovy je město, ležící v Plzeňském kraji, konkrétně v šumavském podhůří poblíž hranice s Německou republikou. Pro orientaci je zde obrázek č. 3, na kterém je zobrazena mapa s konkrétním situováním města. Klatovy jsou okresním městem, zahrnujícím 95 obcí, z toho 11 měst. Rozloha pouze města Klatov je 80,67 km<sup>2</sup>, rozloha celého okresu Klatovy je 1 939,6 km<sup>2</sup>. V celém klatovském okresu žije celkem 87 524 obyvatel. (Město Klatovy, 2014, [online])

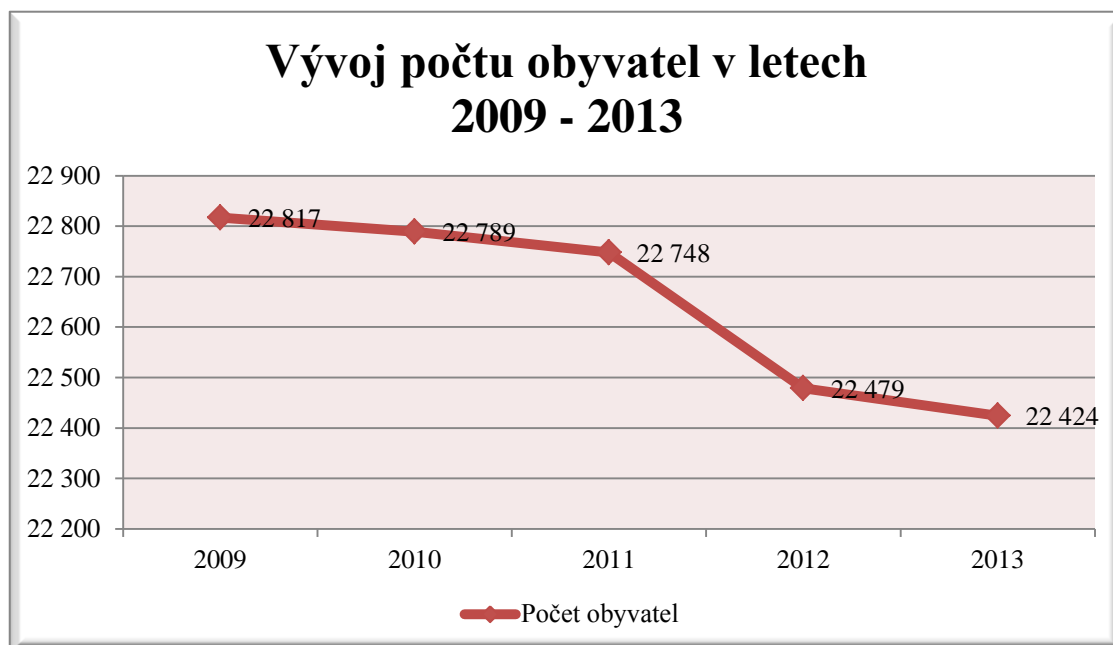
**Obrázek č. 3: Pozice města Klatovy na mapě**



*Zdroj: Mapy.cz, 2014, [online]*

K 1. 1. 2013 byl počet obyvatel v Klatovech 22 424 (Český statistický úřad, 2014, [online]), což z tohoto města dělá druhé největší město Plzeňského kraje, hned po Plzni (Město Klatovy, 2014, [online]). Počet obyvatel však v průběhu let 2009 – 2013 stále klesal. Jeho vývoj je znázorněn na obrázku č. 4. V roce 2013 žilo v Klatovech o 393 méně obyvatel, než v roce 2009.

Obrázek č. 4: Vývoj počtu obyvatel v letech 2009 – 2013



Zdroj: vlastní zpracování dle Českého statistického úřadu, 2014

### 3.1 Historie města

Královské město Klatovy založil roku 1260 český král Přemysl Otakar II. na obchodní stezce, vedoucí z Bavorska do Čech. Město mělo pravidelný šachovitý půdorys s velkým čtvercovým náměstím a důsledným městským opevněním, které bylo v průběhu let zdokonalováno. (Město Klatovy, 2014, [online])

Období rozkvětu začalo pro Klatovy v době lucemburské, kdy mu čeští panovníci udělili řadu privilegií. Taktéž v husitské době rozvoj města pokračoval, avšak teprve 16. století byla doba opravdového rozkvětu, hlavně díky stavbě Černé a Bílé věže. Rozkvět ukončila teprve třicetiletá válka a město velmi zpustlo. (Město Klatovy, 2014, [online])

Spásou byl pro Klatovy příchod jezuitů v 17. století, kteří zde vybudovali latinské gymnázium a zanechali po sobě dodnes obdivované památky. V 18. století se Klatovy staly krajským městem. (Město Klatovy, 2014, [online])



Jednotlivé vývojové etapy jsou výsledkem toho, že jsou dnes Klatovy město s dlouhou a bohatou historickou tradicí a kulturní, živou a moderní současností. (Město Klatovy, 2014, [online])

### 3.2 Organizační struktura města

Podle zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností je město Klatovy obec s pověřeným obecním úřadem a obec s rozšířenou působností (Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností). Obce s pověřeným obecním úřadem mají povinnost kromě výkonu přenesené působnosti v základním rozsahu ve vlastní obci, vykonávat ještě další přenesenou působnost v jiných obcích. (Tomancová, Obrovský, Brtoun, 2009)

#### Orgány města:

Nejvyšším orgánem Klatov, který vykonává samosprávu, je **zastupitelstvo**. Dle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, se počet členů zastupitelstva odvíjí od počtu obyvatel obce. Klatovy mají 22 424 obyvatel a spadají tak do rozmezí od 10 000 do 50 000 obyvatel, kdy v tomto rozmezí si obec může stanovit 15 – 35 členů zastupitelstva. Město Klatovy si zvolilo počet 27 členů. Zastupitelstvo města ustavilo dva povinné výbory, finanční a kontrolní, ale také osadní výbory. (Město Klatovy, 2014, [online])

Výkonným orgánem je **rada města**, která se skládá z 9 členů a tvoří jej starosta Mgr. Rudolf Salvetr, dva místostarostové JUDr. Jiří Štancl a Ing. Václav Chroust a ostatní členové zastupitelstva. Rada města má zřízeny následující komise: finanční komise, komise pro územní rozvoj, majetková komise, bytová komise, komise pro nebytové prostory, komise pro výchovu, vzdělávání a sport a nakonec komise kulturní a pro vzhled města. (Město Klatovy, 2014, [online])

Dalším orgánem je **městský úřad**, který je řízen tajemníkem Miroslavem Šafaříkem. Městský úřad je tvořen několika odbory: odbor dopravy, finanční odbor, hospodářský odbor, odbor rozvoje města, odbor školství, rozvoje a cestovního ruchu, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, odbor vnitřních věcí, odbor výstavby a územního

plánování, živnostenský odbor a odbor životního prostředí. (Město Klatovy, 2014, [online])

Protože město Klatovy není schopné poskytovat všechny veřejné statky samo, rozhodlo se zřídit následující příspěvkové organizace:

- Technické služby města Klatov
- Městská knihovna
- Městský ústav sociálních služeb Klatovy
- Městské kulturní středisko
- Mateřská škola Studentská
- Základní škola Čapkova
- Masarykova základní škola
- Základní škola Plánická
- Základní škola Tolstého

(Město Klatovy, 2014, [online])

Město také založilo a vlastní několik organizací:

- Klatovská teplárna a.s.
- Lesy města Klatov s.r.o.
- Správa nemovitostí Klatovy s.r.o.
- Odpadové hospodářství Klatovy s.r.o.
- Zimní stadion Klatovy o.p.s.

Ve výše uvedených organizacích je město Klatovy 100% vlastníkem. V případě Šumavských vodovodů a kanalizací není město výhradním vlastníkem, ale pouze minoritním s podílem 40 %.

- Šumavské vodovody a kanalizace

(Město Klatovy, 2014, [online])

## **4 ANALÝZA FINANCOVÁNÍ MĚSTA KLATOVY V LETECH 2009 – 2013**

Tato část bakalářské práce je zaměřena na rozpočet města Klatovy. Každá obec se při svém finančním hospodaření musí řídit zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tento zákon mimo jiné také říká, že rozpočet města se musí sestavovat dle platné rozpočtové skladby, stanovené Ministerstvem financí. Rozpočtová skladba závazně člení příjmy a výdaje veřejných rozpočtů podle různých hledisek. (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů)

Finanční analýza města bude prováděna v období pěti let, od roku 2009 do roku 2013. Údaje potřebné pro vypracování analýzy budou čerpány z rozborů finančního hospodaření města z jednotlivých let, poskytnutými Městským úřadem Klatovy.

Město Klatovy vždy sestavuje návrh rozpočtu na následující rozpočtové období. Činí tak s dostatečným předstihem před začátkem nového rozpočtového období, na základě zkušeností s vývojem příjmů a výdajů z minulých let. V průběhu daného rozpočtového období je podle aktuálního vývoje příjmů a výdajů rozpočet dále upravován, čímž vzniká tzv. upravený rozpočet. V této práci bude tedy také sledováno plnění tohoto upraveného rozpočtu.

### **4.1 Příjmy města**

Příjmy musí být dostatečně vysoké, aby pokryly financování výdajů (Hejduková, Pavlásek, 2011).

Jak je zmíněno výše, město Klatovy pracuje s upraveným rozpočtem, tedy i s upraveným rozpočtem příjmů. Tato podkapitola bude proto mimo jiné také zaměřena na porovnání, zda upravený rozpočet příjmů odpovídá skutečně dosaženým příjmům v daném rozpočtovém období. Dále bude podkapitola zkoumat vývoj celkových příjmů v průběhu let 2009 – 2013. Následně budou zkoumány jednotlivé třídy příjmů, jejich vývoj a jejich složení.

Tabulka č. 2: Plnění rozpočtu celkových příjmů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)

Rozpočet města	2009	2010	2011	2012	2013
Schválený rozpočet	339 164	365 444	321 052	310 275	367 700
Upravený rozpočet	592 214	593 415	604 588	405 092	445 713
Skutečné příjmy	550 080	541 892	577 224	429 767	457 155
SP/UR (%)	92,9	91,3	95,5	106,1	102,6

Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014

Pozn.: SP = skutečné příjmy, UR = upravený rozpočet

Jak můžeme vidět z tabulky č. 2, nejlépe byly příjmy odhadnuty v roce 2013, kdy se upravený rozpočet příjmů lišil pouze cca o 11 mil. Kč od skutečné výše příjmů. V roce 2012 a 2013 skutečné celkové příjmy mírně přesahovaly očekávané rozpočtované příjmy. V ostatních letech (tedy 2009, 2010, 2011) skutečné příjmy nenaplnily upravený rozpočet, ale rozdíl nebyl nijak zásadní. Skutečné příjmy naplnily upravený rozpočet vždy přes 90 % a jejich výše byla tedy jen mírně pod upraveným rozpočtem.

Skutečné celkové příjmy rozpočtu města Klatovy se v letech 2009, 2010 a 2011 příliš nelišily, docházelo v podstatě jen k nepatrnému kolísání. Naproti tomu v roce 2012 rapidně klesly, celkem o 147 457 tis. Kč. Pokles byl způsoben velkým snížením dotací, čímž se podrobněji zabývá kapitola č. 4.1.4, o dotacích. V roce 2013 pokles dotací pokračoval, avšak celkové příjmy začaly nepatrně narůstat díky nárůstu daňových příjmů, nedaňových příjmů a taktéž výše kapitálových příjmů mírně vzrostla.

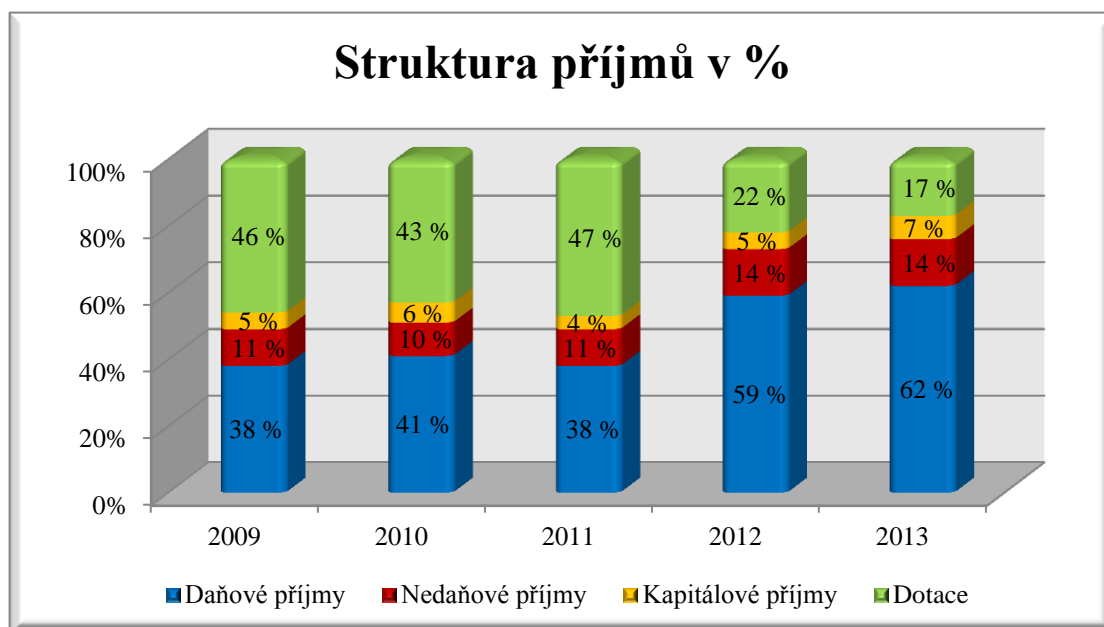
Tabulka č. 3: Struktura příjmů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)

Druh příjmů	2009	2010	2011	2012	2013
Daňové příjmy	209 894	219 912	219 845	252 853	284 413
Nedaňové příjmy	59 469	55 102	62 934	59 808	63 862
Kapitálové příjmy	29 430	34 022	22 021	22 063	29 567
Dotace	251 287	232 856	272 424	95 042	79 313
<b>Celkem</b>	<b>550 080</b>	<b>541 892</b>	<b>577 224</b>	<b>429 767</b>	<b>457 155</b>

Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014

Přestože byly v letech 2009 – 2011 dotace vyšší než daňové příjmy, celkově větší sumu z celkových příjmů v uvedených pěti letech tvořily daňové příjmy. Daňové příjmy se na rozdíl od dotací každým rokem zvyšovaly. Dotace měly první tři roky kolísavý trend, pohybovaly se kolem hodnoty 250 mil Kč. V roce 2012 však výrazně klesly (více v kapitole 4.1.4, o dotacích).

Obrázek č. 5: Podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech města (v %)



Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Na obrázku č. 5 je znázorněna struktura příjmů města Klatovy v procentech. Z obrázku je vidět, že první tři roky měly největší podíl na celkových příjmech dotace, které hrály

významnou roli v hospodaření města. Následující dva roky však dotace výrazně klesly jak v absolutním, tak i v relativním vyjádření a naopak se výrazně zvýšil objem daňových příjmů. Důvodem procentuálního růstu daňových příjmů od roku 2012, byla změna ve výplatách sociálních dávek, které od tohoto roku nevyplácí Městský úřad, ale Úřad práce (podrobněji v kapitole o dotacích). (Rozpočtový výhled města Klatovy 2014 – 2018).

Průměrný procentuální podíl daňových příjmů v letech 2009 – 2013, činil 48 % na celkových příjmech. Příjmy z dotací byly se svými 35 % průměrného podílu na celkových příjmech tedy až na druhém místě. Kapitálové příjmy tvořily nejmenší část příjmů, průměrně se jejich výše na celkových příjmech podílela 5 %. Nedaňové příjmy také nebyly příliš vysoké, jejich podíl na celkových příjmech se pohyboval pouze okolo 12 %. Tyto druhy příjmů představují spíše doplňkové zdroje příjmové stránky rozpočtu města (Rozbory finančního hospodaření města Klatov, 2009 – 2013).

#### **4.1.1 Daňové příjmy**

Daňové příjmy jsou velmi významným druhem příjmů, jelikož tvoří zhruba polovinu příjmů rozpočtu obcí (Provazníková, 2009). Rozpočet města Klatov není výjimkou, protože podíl daňových příjmů na celkových příjmech tvořil průměrně 39 % v letech 2009 – 2011, v roce 2012 dokonce 59 % a v roce 2013 tento podíl vzrostl až na 62 % (tyto údaje lze vyčíst z obrázku č. 5).

Daňové příjmy mají charakter běžných příjmů, tzn., že většina z nich se každoročně opakuje, i když ne ve stejném objemu. Protože se jedná o běžné příjmy, jsou tyto příjmy určeny na financování běžných, každoročně se opakujících potřeb, především na krytí neinvestičních (provozních) výdajů na zabezpečení lokálních veřejných statků. (Peková, 2011)

Tato podkapitola je zaměřena především na plnění upraveného rozpočtu daňových příjmů, rozdělení daňových příjmů do jednotlivých tříd a podrobné rozebrání každé této třídy.

V následující tabulce č. 4 jsou uvedeny skutečné daňové příjmy, upravený a schválený rozpočet a procentuální plnění upraveného rozpočtu.

Tabulka č. 4: Plnění rozpočtu daňových příjmů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)

Daňové příjmy	2009	2010	2011	2012	2013
Schválený rozpočet	235 952	230 130	231 435	211 245	235 700
Upravený rozpočet	236 760	220 416	227 972	239 210	264 371
Skutečnost	209 894	219 912	219 845	252 853	284 413
SP/UR (%)	89	99,8	96,4	105,7	107,6

Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014

Tabulka č. 4 ukazuje, že se upravený rozpočet blížil skutečnému rozpočtu nejvíce v roce 2010, kdy skutečné příjmy představovaly naplnění upraveného rozpočtu dokonce na 99,8 % a rozdíl mezi očekávanými daňovými příjmy a skutečnou výší dosažených daňových příjmů byl pouze 500 tis. Kč. V roce 2012 a 2013 skutečné daňové příjmy převýšily upravený rozpočet, což je možné považovat za pozitivní vývoj daňových příjmů města Klatovy.

Od 1. 1. 2013 proběhla novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, která významně ovlivnila podíl obcí na procentní části z celostátního hrubého výnosu daní. Procento, kterým se obce podílejí na procentní části, získáme součtem následujících kritérií:

- Poměru výměry katastrálního území obce k celkové výměře katastrálního území všech obcí – váha tohoto kritéria je jen 3 %, katastrální území města Klatovy (1 939,6 km<sup>2</sup>) je poměrně veliké, což je příznivé pro toto kritérium
- Poměru počtu obyvatel obce k počtu obyvatel všech obcí – z obrázku č. 4 vyplývá, že počet obyvatel ve městě Klatovy mírně klesá, přesto to nemůže nějak více ovlivnit daňový výnos, protože váha tohoto kritéria je pouze 10 %
- Poměru počtu žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí k počtu těchto žáků za všechny obce – váha kritéria je 7 % a v případě města Klatovy je vstup tohoto kritéria důvodem navýšení daňových příjmů, protože město má velkou spádovou oblast
- Poměru násobku postupných přechodů k součtu násobků postupných přechodů, vypočtených za ostatní obce – toto kritérium má rozhodující váhu 80 %

Procento, stanovené dle výše uvedených kritérií, kterým se město Klatovy podílí na celostátním hrubém výnosu DPH a daní z příjmů, činí pro rok 2013 0,161242 %. V roce 2012 činilo toto procento 0,160793 %, došlo tedy ke zvýšení podílu města Klatovy na procentní části z celostátního hrubého výnosu daní. (Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní)

Následující tabulka č. 5 zobrazuje strukturu daňových příjmů, které se skládají z příjmů z daní (svěřených i sdílených), z místních a správních poplatků a z ostatních příjmů, které nepatří do žádné z těchto skupin.

**Tabulka č. 5: Struktura daňových příjmů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

Daňové příjmy	2009	2010	2011	2012	2013
Svěřené daně	9 051	13 252	13 595	42 722	43 264
Sdílené daně	178 125	186 455	182 433	183 124	210 078
Místní poplatky	4 666	4 655	8 544	3 045	2 588
Správní poplatky	10 272	9 384	9 178	8 489	10 436
Ostatní	7 780	6 166	6 095	15 473	18 047
<b>Celkem</b>	<b>209 894</b>	<b>219 912</b>	<b>219 845</b>	<b>252 853</b>	<b>284 413</b>

*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Sdílené daně představovaly ve sledovaných letech největší výnos daňových příjmů, jak ukazuje tabulka č. 5. V průběhu uvedených let docházelo jen k nepatrným změnám ve výši sdílených daní a nejvyšší hodnoty dosáhly v roce 2013, kdy tvořily 74 % z celkových daňových příjmů. K větším změnám docházelo u svěřených daní, které každým rokem rostly, taktéž byly nejvyšší v roce 2013 a oproti roku 2009 vzrostly o 79 %.

Místní poplatky nepředstavovaly nijak vysoké příjmy a kromě roku 2011, kdy byla jejich výše 8 544 tis. Kč, klesaly. Správní poplatky do roku 2012 klesaly a v roce 2013 opět rostly a podobně je to u ostatních daňových příjmů, které ale rostly již od roku 2012.



Následující část podrobně rozebírá jednotlivé daňové příjmy, jejich vývoj a také je zde provedena analýza tohoto vývoje. Prvním sledovaným daňovým příjmem jsou svěřené daně, mezi něž patří DPPO za obce a daň z nemovitých věcí. Daň z nemovitých věcí plyne celá do rozpočtu města a je to tedy jistý a dobře plánovatelný příjem města. „DPPO za obec vstupuje ve stejné výši i na straně výdajů města, aniž by skutečně docházelo k její úhradě, tato daň se pouze proúčtuje“ (Rozbor finančního hospodaření města Klatov, 2013, s. 5).

### **Svěřené daně**

**Tabulka č. 6: Struktura svěřených daní v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

<b>Svěřené daně</b>	<b>2009</b>	<b>2010</b>	<b>2011</b>	<b>2012</b>	<b>2013</b>
<b>DPPO za obce</b>	0	45	0	27 965	28 483
<b>Daň z nemov. věcí</b>	9 051	13 207	13 595	14 757	14 781
<b>Celkem</b>	<b>9 051</b>	<b>13 252</b>	<b>13 595</b>	<b>42 722</b>	<b>43 264</b>

*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Z tabulky č. 6 je patrné, že daň z nemovitých věcí se každým rokem zvyšovala. K největší změně došlo v roce 2010, kdy se daň z nemovitých věcí zvýšila o cca 4 mil Kč a to díky novele zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, která počínaje dnem 1. 1. 2010 navýšila základní sazby daně z nemovitostí na dvojnásobek. (E-právo, 2014, [online])

**Sdílené daně**

Sdílené daně představují nejdůležitější skupinu daňových příjmů a příjmů vůbec. Jejich podíl na celkových daňových příjmech tvořil v letech 2009 – 2013 průměrně 80 %.

**Tabulka č. 7: Struktura sdílených daní v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

Sdílené daně	2009	2010	2011	2012	2013
<b>DPFO ze závislé činnosti</b>	40 241	42 612	43 883	45 612	52 636
<b>DPFO ze SVČ</b>	8 753	10 489	9 056	9 752	4 423
<b>DPFO z kap. výnosů</b>	3 412	3 424	3 709	4 369	4 876
<b>DPPO</b>	42 558	41 724	40 359	42 888	45 923
<b>DPH</b>	83 161	88 206	85 426	80 503	102 220
<b>Celkem</b>	<b>178 125</b>	<b>186 455</b>	<b>182 433</b>	<b>183 124</b>	<b>210 078</b>

*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Nejvýznamnější příjem sdílených daní představuje DPH. V průměru v letech 2009 – 2013 tvoří DPH 46,7 % sdílených daní, tedy téměř polovinu. Největší změnu příjmu z DPH zaznamenal rok 2013, kdy příjem z DPH vzrostl oproti předešlému roku o necelých 22 mil Kč. Od 1. 1. 2013 došlo mimo jiné ke změně základní sazby DPH z 20 % na 21 % a snížená sazba se zvýšila z 14 % na 15 % (Ministerstvo financí ČR, 2014, [online]). Vliv na výrazný vzrůst DPH v roce 2013 měla také novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, která je již zmíněna výše a která změnila kritéria k určení podílu obcí na procentní části z celostátního hrubého výnosu daní (Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní).

Také DPFO ze závislé činnosti a DPPO nejsou zanedbatelné. DPFO ze závislé činnosti se stále zvyšovala, což bylo projevem průběžného navyšování průměrných hrubých měsíčních mezd. DPPO v průběhu let spíše kolísala, nejvyšší byla v roce 2013.

DPFO ze samostatně výdělečné činnosti (SVČ) byla v roce 2013 výrazně nižší než v předchozích letech. Podle odborníků z Městského úřadu Klatovy, je to vzpomínka na ekonomickou krizi v roce 2009. Živnostníci se ještě pravděpodobně nevzpamatovali ze zmíněné krize. Bojují s nakumulovanými ztrátami a postupně si je v daňových

přiznáních uplatňují. Dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, si mohou tyto ztráty odečíst od základu daně nejpozději v pěti zdaňovacích obdobích, následujících po období, kdy daňová ztráta vznikla.

Celkově výše sdílených daní každý sledovaný rok narůstala, v roce 2013 byly sdílené daně nejvyšší, protože proběhla novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, která zvýšila procentní podíl obcí na celostátním hrubém výnosu sdílených daní (Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní). Oproti roku 2012 byly o cca 27 mil Kč vyšší, tedy o necelých 13 %. V roce 2009 byly naopak sdílené daně nejnižší, díky finanční krizi. (Rozpočtový výhled města Klatovy 2014 – 2018).

### **Místní poplatky**

„Místní poplatky jsou ve městě Klatovy vybírány na základě obecně závazné vyhlášky č. 1/2011, o místních poplatcích, ve znění obecně závazné vyhlášky č. 3/2012, vydané zastupitelstvem města“ (Rozbor finančního hospodaření města Klatov, 2013, s. 6).

**Tabulka č. 8: Místní poplatky vybírané ve městě Klatovy v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

<b>Místní poplatky</b>	<b>2009</b>	<b>2010</b>	<b>2011</b>	<b>2012</b>	<b>2013</b>
<b>Poplatek ze psů</b>	601	556	546	505	492
<b>Poplatek za lázeňský nebo rekr. pobyt</b>	79	76	68	79	76
<b>Poplatek za užívání veřejného prostr.</b>	1 373	1 629	1 924	1 661	1 560
<b>Poplatek ze vstupného</b>	69	104	93	79	77
<b>Poplatek z ubytovací kapacity</b>	198	220	330	220	380
<b>Poplatek za provozovaný VHP</b>	2 346	2 070	5 583	501	3
<b>Celkem</b>	<b>4 666</b>	<b>4 655</b>	<b>8 544</b>	<b>3 045</b>	<b>2 588</b>

*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Jak lze vidět z tabulky č. 8, místní poplatky nepředstavovaly nijak vysoký příjem města a dokonce se každoročně snižovaly. Pouze v roce 2011 byly oproti ostatním létům vysoké, díky poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj (VHP). Poplatky za provozované VHP měly největší podíl na celkových příjmech z místních poplatků. Druhý největší podíl měly poplatky za užívání veřejného prostranství. V roce 2012 a 2013 však poplatky za provozované VHP výrazně klesly, protože město zrušilo VHP obecně závaznou vyhláškou. V roce 2013 už pouze dobíhaly platby za poslední povolené VHP a v budoucnu již nelze tyto příjmy očekávat (Rozbor finančního hospodaření města Klatov, 2013). Smyslem vyhlášky o zrušení VHP a jiných podobných her, bylo zajistit veřejný pořádek ve městě, zmírnit růst kriminality a bezdomovectví (Obecně závazná vyhláška č. 1/2012, o stanovení veřejně přístupných míst, na kterých je provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her zakázáno). Neuvedením v platnost této vyhlášky hrozilo reálné riziko, že si budou chroničtí hazardéři a gambleři po prohrání všech vlastních prostředků opatřovat peníze na provozování této zábavy drobnými krádežemi, nebo přijdou exekučně o veškerý majetek a stanou se z nich bezdomovci. Pro město je menším zlem snížení příjmů z poplatků za provozované VHP, než městem se potulující bezdomovci, ohrožující spořádané obyvatele.

Poplatek ze psů se každým rokem snižoval. Tento pokles byl způsoben snížením počtu psů s nejvyšší poplatkovou sazbou (Rozbor finančního hospodaření města Klatov, 2011), tedy psů, jejichž držitelé mají trvalý pobyt v bytovém domě v Klatovech nebo v Lubech (Obecně závazná vyhláška města Klatov č. 1/2011, o místních poplatcích ve znění obecně závazné vyhlášky č. 3/2012).

**Správní poplatky****Tabulka č. 9: Správní poplatky vybrané na jednotlivých odborech MÚK v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

Správní poplatky	2009	2010	2011	2012	2013
Odbor vnitřních věcí	806	1 270	1 510	1 667	1 590
Odbor rozvoje města	19	22	14	15	13
Finanční odbor	1 743	1 324	488	5	0,37
Odbor živ. prostř.	269	277	229	227	257
Hospodářský odbor	98	105	75	63	58
Odbor soc. věcí a vzdělání	11	13	10	2	0,61
Živnostenský odbor	599	602	591	450	390
Odbor výstavby a úz. plánování	464	394	438	433	1 637
Odbor dopravy	6 263	5 377	5 823	5 627	6 490
<b>Celkem</b>	<b>10 272</b>	<b>9 384</b>	<b>9 178</b>	<b>8 489</b>	<b>10 436</b>

*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Podle tabulky č. 9 nejvíce vydělával odbor dopravy a odbor vnitřních věcí. Do odboru vnitřních věcí patří správní poplatky za vystavení občanských průkazů, cestovních dokladů a poplatky za ověřování kopií listin. Nejvyšší správní poplatek byl však poplatek z povolení provozu VHP, který spravuje finanční odbor. Tento poplatek byl nejvyšší v roce 2009, od roku 2010 se snižoval z důsledku přechodu některých provozovatelů na automaty povolované ministerstvem financí, z jejichž provozu nemá město žádný výnos (Rozbor finančního hospodaření města Klatov, 2010). Hlavním důvodem snižování, až postupného vymizení příjmů z poplatků z povolení provozu VHP od roku 2012, je respektování obecně závazné vyhlášky města o zrušení VHP. Co se týče živnostenského odboru, zde docházelo opakovaně k poklesu správních poplatků, na což reagoval schválený rozpočet města Klatovy pro rok 2014, který již počítá se sníženou částkou v této oblasti, konkrétně ve výši 400 tis. Kč (Rozbor finančního hospodaření města Klatov, 2013).

**Ostatní daňové příjmy**

Tabulka č. 10: Ostatní daňové příjmy a jejich vývoj v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)

Ostatní	2009	2010	2011	2012	2013
Pop. za znečišť. ovzduší	7	8	8	18	1
Pop. za uložení odpadů	4 562	3 976	4 214	4 030	3 871
Odvody za odnětí půdy	7	19	17	12	11
Pop. za odnětí lesního fondu	2	95	0	4	1
Odvod z loterií a z VHP	1 808	1 241	685	10 280	13 066
Příjmy za ZOZ od žadatelů řid. opr.	883	652	682	666	637
Ostatní odvody	511	175	489	463	460
<b>Celkem</b>	<b>7 780</b>	<b>1 166</b>	<b>6 095</b>	<b>15 473</b>	<b>18 047</b>

Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014

V této třídě daňových příjmů dominovaly odvody z loterií a z VHP a nemalý podíl měly také poplatky za uložení odpadů. Poplatky za znečišťování ovzduší v roce 2013 výrazně klesly, protože správa výběrů těchto poplatků přešla na krajské úřady a v roce 2014 již tyto příjmy nebudou rozpočtovány (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2013).

Poplatek za odnětí lesního fondu byl v roce 2011 nulový. Výše tohoto příjmu se odvíjí od počtu lidí, kteří podají žádost o vynětí své lesní půdy z lesního půdního fondu a také zda se žádost týká katastrálního území města Klatov. Jen tehdy má město Klatovy nárok na tento poplatek. Je tedy možné, že v roce 2011 nepodal nikdo žádost, nebo se žádosti netýkaly katastrálního území města Klatov. Nulová hodnota není nijak překvapivá. Vyjmutí lesní půdy z lesního půdního fondu je výjimečná situace, protože lesní půda má vyšší hodnotu než jakýkoliv jiný pozemek.

#### 4.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou pouze doplňkovou částí příjmů rozpočtu města Klatovy. Z obrázku č. 5 lze spočítat, že jejich průměrný podíl na celkových příjmech v letech 2009 – 2013 tvořil jen 12 %. Mezi nedaňové příjmy se řadí zejména příjmy z vlastního podnikání. Stejně tak jak byly sledovány daňové příjmy, budou také sledovány nedaňové příjmy. Nejprve tedy bude pozorováno plnění upraveného rozpočtu v jednotlivých sledovaných letech, poté vývoj celkových nedaňových příjmů v průběhu let 2009 – 2013 a nakonec budou rozebrány konkrétní druhy nedaňových příjmů.

**Tabulka č. 11: Plnění rozpočtu nedaňových příjmů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

Nedaňové příjmy	2009	2010	2011	2012	2013
<b>Schválený rozpočet</b>	50 688	55 922	45 840	53 354	53 796
<b>Upravený rozpočet</b>	57 576	49 864	59 411	56 959	62 488
<b>Skutečnost</b>	59 469	55 102	62 934	59 808	63 862
<b>SP/UR (%)</b>	103	111	105,9	105	102,2

*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Z tabulky č. 11 je patrné, že nedaňové příjmy naplnily upravený rozpočet ve všech uvedených letech, dokonce ho překročily. Nejlépe byl upravený rozpočet naplněn v roce 2013, kdy se očekávané příjmy lišily od skutečné výše nedaňových příjmů o cca 1 mil. Kč. Nedá se tvrdit, že by nedaňové příjmy každým rokem klesaly nebo rostly, byly spíše proměnlivé, ale v podstatě se jejich výše pohybovala kolem hodnoty 60 mil. Kč.

Tabulka č. 12: Struktura nedaňových příjmů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)

Nedaňové příjmy	2009	2010	2011	2012	2013
<b>Příjmy z vlastního podnikání</b>	49 217	45 693	54 591	52 976	55 770
<b>Přijaté sankční pokuty</b>	3 523	3 457	3 404	3 618	2 963
<b>Splátky půjčených prostředků</b>	3 841	3 223	2 905	2 122	2 427
<b>Ostatní</b>	2 888	2 729	2 034	1 092	2 702
<b>Celkem</b>	<b>59 469</b>	<b>55 102</b>	<b>62 934</b>	<b>59 808</b>	<b>63 862</b>

Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014

Největší podíl nedaňových příjmů představují příjmy z vlastního podnikání. Tyto příjmy měly v uvedených letech kolísavý trend a nejvyšší byly v roce 2013. Do příjmů z vlastního podnikání patří příjmy z poskytování služeb a výrobků, z prodeje zboží, z pronájmu pozemků, z pronájmu nemovitostí a movitých věcí. Největší sumu z příjmů z vlastního podnikání tvoří pronájem nemovitostí. Konkrétně v Klatovech jsou to příjmy za pronájem vodohospodářské, plynárenské a teplárenské infrastruktury akciovým společností města, příjmy za pronájem sloupů veřejného osvětlení a příjmy za pronajatý majetek obchodním společností města. Příjmy z vlastního podnikání se každý rok zvyšovaly, především z důvodu zvyšování nájemného v průběhu let. (Rozbor finančního hospodaření města Klatov, 2009 – 2013)



### 4.1.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy jsou taktéž jako nedaňové příjmy pouze doplňkovou částí příjmů rozpočtu města Klatovy. Oproti nedaňovým příjmům však jejich průměrný podíl na celkových příjmech v letech 2009 – 2013 tvořil jen 5 % (opět lze vyčíst z obrázku č. 5), proto nebudou v této práci nějak více rozebírány.

**Tabulka č. 13: Plnění rozpočtu kapitálových příjmy v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

Kapitálové příjmy	2009	2010	2011	2012	2013
<b>Schválený rozpočet</b>	6 000	31 000	2 900	6 500	20 000
<b>Upravený rozpočet</b>	15 697	46 936	9 838	7 121	20 000
<b>Skutečnost</b>	29 430	34 022	22 021	22 063	29 567
<b>SP/UR (%)</b>	187,5	72,5	223,8	309,8	147,8

*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Z tabulky je patrné, že město kromě roku 2010, vždy očekávalo mnohem nižší kapitálové příjmy a skutečnost velmi přesahovala upravený rozpočet. Kapitálové příjmy jsou pro svou nahodilost a nepravidelný vývoj těžko předpověditelné, jak ostatně dokazuje i vývoj plnění upraveného rozpočtu. Nejvyšší částky kapitálových příjmů představují příjmy z prodeje nemovitostí. Z pohledu prodeje nemovitostí může vždy nastat situace, kdy se plánovaný prodej majetku, či pozemků neuskuteční např. z důvodu finanční insolvence investora, kterou nelze předpovědět. Nebo se naopak uskuteční prodej, se kterým se v rozpočtu nepočítalo.

V roce 2010 došlo prostřednictvím rozpočtových opatření schválených zastupitelstvem města k úpravě, respektive navýšení schváleného rozpočtu téměř o 16 mil Kč. Z toho částka 4 448 tis. Kč se týkala prodeje plynofikačních přípojek u obce Chaloupky, 7 445 tis. Kč se týkalo prodeje pozemků pro severozápadní obchvat a 5 362 tis. Kč se týkalo vybudování technologického centra obce s rozšířenou působností. V průběhu roku 2010 však nedošlo ani k prodeji plynofikačních přípojek, ani k prodeji pozemků pro severozápadní obchvat, proto zde byl takový nesoulad mezi upraveným rozpočtem a skutečnou výší kapitálových příjmů. (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2010)

Nejvíce byl upravený rozpočet podhodnocen v roce 2012. Skutečné příjmy naplnily upravený rozpočet dokonce na 309,8 %. Hlavním důvodem bylo obdržení příspěvku na dlouhodobý hmotný majetek (DHM), se kterým město původně vůbec nepočítalo. Další příčinou byl mnohem vyšší příjem z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí, než byl původně plánován. Zejména se uskutečnil prodej pozemků v průmyslové zóně Pod Borem, prodej pozemků pod komunikací Pod Borem a prodej domu čp. 57/I. (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2012)

**Tabulka č. 14: Struktura kapitálových příjmů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

Kapitálové příjmy	2009	2010	2011	2012	2013
Příjmy z prodeje pozemků	1 795	6 312	5 816	6 682	4 735
Příjmy z prodeje ost. nemovitostí	19 366	20 132	7 307	13 712	21 987
Příjmy z prodeje ostatního DM	29	82	5 809	0	105
Přijaté příspěvky na pořízení DM	19	51	77	1 093	2 567
Ostatní	8 221	7 445	3 012	576	173
<b>Celkem</b>	<b>29 430</b>	<b>34 022</b>	<b>22 021</b>	<b>22 063</b>	<b>29 567</b>

*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Největší podíl na kapitálových příjmech tvořily příjmy z prodeje ostatních nemovitostí, které představují převážně prodej bytů (Rozbor finančního hospodaření města Klatov, 2009 – 2013).

Velký podíl měly také příjmy z prodeje pozemků. V roce 2013 například město Klatovy prodalo pozemky Plzeňskému kraji za účelem vybudování obchvatu města (Rozbor finančního hospodaření města Klatov, 2013). Vysoké byly tyto příjmy také v roce 2010 a 2012. V roce 2010 získalo město nejvíce peněz za prodej pozemků v lomu Svrčovec, prodej pozemků v Horažďovickém předměstí a prodej pozemků v Čechově ulici (Rozbor finančního hospodaření města Klatov, 2010). V roce 2012 došlo k prodeji pozemků v průmyslové zóně Pod Borem a také se uskutečnil prodej pozemků

pod komunikací Pod Borem Plzeňskému kraji za 4 354 tis. Kč. (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2012)

Přijaté příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku (DM) se každým rokem zvyšovaly, v roce 2013 byly nejvyšší. Tento rok město Klatovy obdrželo investiční příspěvek na pořízení DHM od firmy BV Spectrum ve výši 2 567 tis. Kč, který se váže k finanční účasti této firmy na vybudování místní komunikace za Čedíkem v Klatovech (Rozbor finančního hospodaření města Klatov, 2013).

#### 4.1.4 Dotace

V případě města Klatovy jsou dotace druhým největším zdrojem příjmů. Jejich průměrný podíl na celkových příjmech v letech 2009 – 2013 tvořil 35 %, jak je patrné z obrázku č. 5. Město Klatovy získává dotace především ze státního rozpočtu, ale také z rozpočtu obcí, krajů, od regionálních rad a ze zahraničních rozpočtů (Rozbory finančního hospodaření města Klatov, 2009 – 2013).

Rozlišujeme dotace neinvestiční, tedy ty, které jsou poskytovány na financování běžných, pravidelně se opakujících potřeb (také mohou být nazývány jako běžné dotace). Druhým typem jsou dotace investiční, poskytovány na financování pravidelně se neopakujících dlouhodobých potřeb (někdy nazývané jako kapitálové, nebo jednorázové dotace). (Peková, 2011)

**Tabulka č. 15: Plnění rozpočtu přijatých dotací v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

Přijaté dotace	2009	2010	2011	2012	2013
<b>Schválený rozpočet</b>	46 524	48 392	40 877	39 176	58 204
<b>Upravený rozpočet</b>	282 181	276 199	307 367	101 802	98 854
<b>Skutečnost</b>	251 287	232 856	272 424	95 042	79 313
<b>SP/UR (%)</b>	89,1	84,3	88,6	93,4	80,2

*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Tabulka č. 15 ukazuje, že město očekávalo každý rok mnohem vyšší dotace, než které skutečně dostalo a očekávané příjmy z dotací byly každý rok nadhodnocovány.

Nejlépe byl upravený rozpočet odhadnut v roce 2012, kdy upravený rozpočet naplňoval skutečné příjmy z dotací na 93,4 %. Důsledkem nenaplnění upravených rozpočtů v letech 2009 – 2013 byly především investiční dotace. Neinvestiční dotace byly zpravidla přijaty v plánované výši. Investiční dotace jsou částečně financovány ze státního rozpočtu a částečně z rozpočtů fondů EU, proto je vždy v daném roce rozpočtována celá částka očekávané dotace dle smlouvy o poskytnutí dotace, ale ke skutečnému příjmu dotace do rozpočtu dojde až v následujícím roce, proto nemůže dojít k naplnění upravených rozpočtů. (Rozbory finančního hospodaření města Klatov, 2009 – 2013)

**Tabulka č. 16: Složení přijatých dotací v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

<b>Přijaté dotace</b>	<b>2009</b>	<b>2010</b>	<b>2011</b>	<b>2012</b>	<b>2013</b>
<b>Neinvestiční dotace</b>	229 734	231 288	221 659	60 149	45 428
<b>Investiční dotace</b>	21 553	1 568	50 765	34 893	33 885
<b>Celkem</b>	<b>251 287</b>	<b>232 856</b>	<b>272 424</b>	<b>95 042</b>	<b>79 313</b>

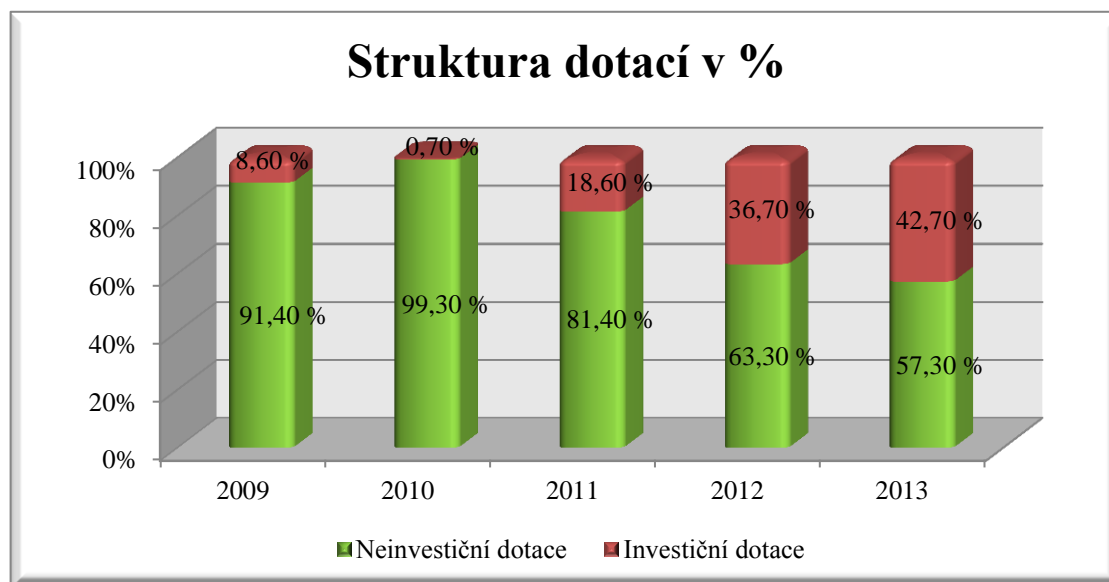
*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Nejzajímavější z tabulky č. 16, je prudký pokles celkových dotací v roce 2012, který pokračuje i v roce 2013. Do této doby představovaly dotace hlavní zdroj příjmů města. Klesly zejména neinvestiční dotace, u kterých do roku 2012 převažovaly neinvestiční dotace na výplatu sociálních dávek, které městem pouze „protékaly“ (Rozbory finančního hospodaření města Klatovy, 2009 – 2011). Dne 1. 1. 2012 však proběhla sociální reforma, která sjednotila proces výplaty sociálních dávek a převedla administraci těchto dávek do kompetence Úřadů práce ČR. V rozpočtu města již tedy nelze dotace na sociální dávky očekávat a reforma je důvodem prudkého poklesu neinvestičních dotací (Sociální reforma, 2014, [online]).

Investiční dotace byly nejnižší v roce 2010 z důvodu neuvolnění pozastávky na akci Klatovy čisté město. Naopak v roce 2011 město získalo nejvíce investičních dotací, protože tato pozastávka byla uvolněna (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2010 a 2011). Akce Klatovy čisté město zahrnovala rozsáhlé rekonstrukce vodovodů, kanalizací a komunikací. Cílem této akce bylo zrekonstruovat cca 10 %

vodohospodářské infrastruktury. Projekt trval od listopadu roku 2006, do října 2008, kdy byl dokončen. (Klatovy, 2014)

**Obrázek č. 6: Podíl neinvestičních a investičních dotací na celkových dotacích (v %)**



*Zdroj: vlastní zpracování, 2014*

Z obrázku č. 6 vyplývá, že neinvestiční dotace tvoří převážnou část celkových dotací města. V roce 2010 dokonce tvořily 99,3 % a investiční pouhých 0,7 %. Od roku 2012 si však lze všimnout, že podíl neinvestičních dotací se snižoval a naopak investičních dotací se zvyšoval. Důvodem byla již zmíněná sociální reforma a tím způsobený pokles neinvestičních dotací, tedy i pokles podílu neinvestičních dotací z celkového podílu dotací. Neinvestiční dotace však stále převažují.

## 4.2 Výdaje města

Jak je uvedeno v teoretické části této práce, výdaje územní samosprávy se člení dle různých hledisek. V případě města Klatovy nás zajímá hledisko ekonomické, tedy třídění výdajů na běžné a kapitálové. Z běžných výdajů se financují běžné, pravidelně se opakující potřeby. Někdy jsou také nazývány jako neinvestiční výdaje. Kapitálové výdaje se používají k financování dlouhodobých potřeb, běžně se neopakujících, nazývaných také jako investiční výdaje. (Peková, 2011)

Stejně jak byl zkoumán rozpočet příjmů města, bude také zkoumán rozpočet výdajů. Nejprve bude sledováno plnění upravených rozpočtů v letech 2009 – 2013, poté průběh celkových výdajů v uvedených letech a nakonec struktura výdajů.

**Tabulka č. 17: Plnění rozpočtu celkových výdajů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

Rozpočet města	2009	2010	2011	2012	2013
<b>Schválený rozpočet</b>	325 044	343 683	286 040	273 056	277 146
<b>Upravený rozpočet</b>	855 637	703 629	639 360	494 190	501 948
<b>Skutečné výdaje</b>	681 528	584 903	514 373	407 935	391 176
<b>SV/UR (%)</b>	79,7	83,1	80,5	82,5	77,9

*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Lze si všimnout, že město v uvedených letech téměř dvojnásobně zvyšovalo schválený rozpočet. Navyšování rozpočtu se týkalo jak běžných, tak kapitálových výdajů. U kapitálových výdajů bylo však navyšování podstatně výraznější. Navyšovaly se výdaje spojené především s údržbami a opravami budov a výdaje vynaložené na stavby (Rozbory finančního hospodaření města Klatovy, 2009 – 2013). I přes úpravy schválených rozpočtů, nebyla výše skutečných výdajů v žádném roce zcela přesně odhadnuta a skutečné výše výdajů příliš neodpovídaly upraveným rozpočtům. Z toho vyplývá, že výdaje nebyly dobře naplánované. Nejlépe se skutečné výdaje blížily upravenému rozpočtu v roce 2010, kdy byl naplněn na 83 % a skutečné výdaje byly o cca 19 mil. Kč nižší než upravený rozpočet.

**Tabulka č. 18: Struktura výdajů města Klatovy v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

Druh výdajů	2009	2010	2011	2012	2013
<b>Běžné výdaje</b>	434 557	436 420	432 514	296 858	298 685
<b>Kapitálové výdaje</b>	246 971	148 483	81 859	111 077	92 491
<b>Výdaje celkem</b>	<b>681 528</b>	<b>584 903</b>	<b>514 373</b>	<b>407 935</b>	<b>391 176</b>

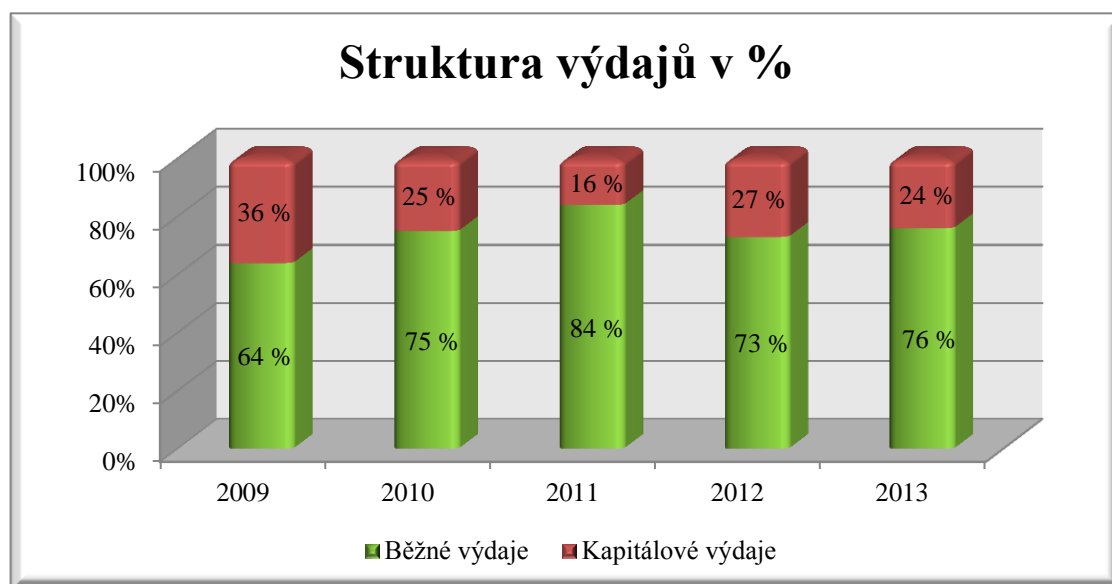
*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Z tabulky č. 18 je vidět, že celkové výdaje každý rok klesaly. V roce 2013 byly o 290 mil. Kč nižší oproti roku 2009, což znamená, že se snížily téměř o 43 %. Vliv na tento pokles měly jak běžné výdaje, tak i kapitálové výdaje.

Vývoj běžných výdajů byl v prvních třech letech téměř beze změny. Naproti tomu v roce 2012 běžné výdaje klesly na 297 mil. Kč, což je pokles o cca 136 mil. Kč. V roce 2013 se jejich výše příliš nelišila vůči roku 2012. Důvodem náhlého poklesu běžných výdajů v roce 2012 je několikrát zmiňovaná sociální reforma. Město již nemá výdaje spojené s výplatou sociálních dávek, protože tato povinnost přešla do kompetence Úřadu práce Klatovy. (Sociální reforma, 2014, [online])

Kapitálové výdaje první tři roky taktéž klesaly, další rok mírně vrostly a v roce 2013 opět klesly. Tyto výdaje souvisí s investičními akcemi města, které se každým rokem mění.

**Obrázek č. 7: Podíl běžných a kapitálových výdajů na celkových výdajích (v %)**



*Zdroj: vlastní zpracování, 2014*

Větší podíl na celkových výdajích mají běžné výdaje. V roce 2011 dokonce 84 %. Průměrně v letech 2009 – 2013 zaujímaly běžné výdaje 74 % na celkových výdajích. Kapitálové výdaje představovaly průměrně 26 % na celkových výdajích v letech 2009 – 2013. Tato situace není nijak překvapivá vzhledem k definici běžných výdajů, která říká, že tyto výdaje se používají na financování běžných potřeb. Je jasné, že financování běžných potřeb je prioritní, aby byl zajištěn bezproblémový

chod města a teprve poté, co jsou zabezpečeny běžné potřeby, se může město zabývat výdaji na financování kapitálových potřeb.

#### 4.2.1 Běžné výdaje

V této podkapitole bude stejně jako v předchozích nejprve zkoumáno plnění rozpočtu běžných výdajů a poté bude rozebrána struktura běžných výdajů.

**Tabulka č. 19: Plnění rozpočtu běžných výdajů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

Běžné výdaje	2009	2010	2011	2012	2013
Schválený rozpočet	272 038	339 333	247 112	252 654	249 525
Upravený rozpočet	478 264	483 343	464 482	337 348	327 499
Skutečné výdaje	434 557	436 420	432 514	296 858	298 685
SV/UR (%)	90,9	90,3	93,1	88	91,2

*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Vzhledem k tomu, že běžné výdaje se pravidelně opakují, měly by být dobře plánovatelné. Tabulka č. 19 ukazuje, že to tak opravdu je a upravený rozpočet běžných výdajů byl v uvedených letech naplněn alespoň ve výši přes 90 %, kromě roku 2012 kdy byl naplněn pouze na 88 %. V roce 2012 způsobily nižší plnění upraveného rozpočtu nižší výdaje na opravy a udržování a nižší výdaje na platby daní a poplatků státnímu rozpočtu.

Procentuální podíl běžných výdajů na celkových výdajích byl v letech 2009 – 2013 průměrně 74 %. Jedná se o výdaje související se zajištěním základního chodu města a městského úřadu, tedy výdaje na platy a s tím související platby pojistného zaměstnanců, provozní výdaje a neinvestiční transfery poskytované veřejným i soukromým subjektům a obyvatelstvu (Rozbor finančního hospodaření města Klatov, 2009 – 2013). Výši těchto výdajů znázorňuje tabulka č. 20.



Tabulka č. 20: Struktura běžných výdajů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)

Běžné výdaje	2009	2010	2011	2012	2013
Výdaje na platy a pojistné	67 765	69 878	68 845	66 911	68 036
Neinvestiční nákupy	81 138	59 874	65 052	67 366	63 134
Nein. transfery SPR subjektům	13 159	12 485	11 063	12 191	13 114
Nein. transfery VPR subjektům	102 438	118 375	121 920	145 524	149 619
Nein. transfery obyvatelstvu	168 652	172 658	164 707	2 688	1 917
Nein. půjčené prostředky	1 405	3 150	927	2 178	2 865
<b>Výdaje celkem</b>	<b>434 557</b>	<b>436 420</b>	<b>432 514</b>	<b>296 858</b>	<b>298 685</b>

Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014

Výdajovou část rozpočtu v uvedených letech nejvíce zatěžovaly výdaje spojené s neinvestičními transfery veřejnoprávním (VPR) subjektům, které se dokonce každý rok zvyšovaly. Průměrná výše jejich podílu na celkových běžných výdajích byla 36 % v letech 2009 – 2013. Neinvestiční transfery VPR subjektům zahrnují příspěvky na provoz a dotace ze státního rozpočtu určené příspěvkovým organizacím města, platby daní, platby poplatků a kolků, prostředky vyplácené ze Zlatého fondu města VPR subjektům a další. Nejvyšší příspěvky město poskytovalo ve sledovaných letech příspěvkové organizaci Technické služby města Klatovy (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2009 – 2013). Tato organizace má na starosti zejména správu komunikací, veřejného osvětlení a světelných signalizací. Udržuje veřejnou zeleň, veřejná sportoviště, provozuje krematorium a pohřební službu a spravuje městské hřbitovy a hřbitovy spádových obcí (Technické služby města Klatov, 2014, [online]). Vzhledem k poskytovaným službám je důležité, aby byl provoz této organizace zajištěn, proto byly příspěvky plynoucí do této organizace nejvyšší.

Dalším vysokým výdajem města byly také neinvestiční transfery obyvatelstvu, ty však v roce 2012 klesly na minimum z důvodu již zmiňované sociální reformy.

Do neinvestičních transferů soukromoprávním (SPR) subjektům se řadí příspěvky vyplácené obecně prospěšné společnosti Zimní stadion a dotace z Fondu dotací poskytované občanským sdružením, církvím a ostatním neziskovým organizacím. (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2009 – 2013)

Výdaje na platy a pojistné také nejsou zanedbatelné a představovaly průměrně 18,6 % podílu na celkových běžných výdajích ve sledovaných letech. Jejich výše se v průběhu let příliš neměnila a lze ji považovat za konstantní. Podíl neinvestičních nákupů tvořil průměrně 18,2 % podílu na celkových běžných výdajích.

Neinvestiční půjčené prostředky zahrnují půjčky z Fondu rozvoje bydlení obyvatelstvu a společenstvím vlastníků bytových jednotek. Výše těchto výdajů je nahodilá a záleží na počtu žadatelů o tuto půjčku. (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2009 – 2013)

#### 4.2.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje jsou zpravidla jednorázové, běžně se neopakující, jak je již zmíněno v teoretické části. Proto se dá předpokládat, že oproti běžným výdajům bude těžké naplánovat předem jejich výši. To si ověříme v tabulce č. 21.

**Tabulka č. 21: Plnění rozpočtu kapitálových výdajů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

Kapitálové výdaje	2009	2010	2011	2012	2013
<b>Schválený rozpočet</b>	53 006	4 350	38 928	20 402	27 621
<b>Upravený rozpočet</b>	377 373	220 286	174 878	156 842	174 449
<b>Skutečné výdaje</b>	246 971	148 483	81 859	111 077	92 491
<b>SV/UR (%)</b>	65,4	67,4	46,8	70,8	53

*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Je jasné, že předpoklad se potvrdil a upravené rozpočty kapitálových výdajů nebyly v uvedených letech příliš naplněny. Pouze v roce 2012 byl upravený rozpočet naplněn alespoň na 70,8 %, v ostatních letech se plnění rozpočtu pohybovalo kolem 50 – 60 %.

Nyní je možné říci, že nenaplnění upravených rozpočtů celkových výdajů je způsobeno především díky kapitálovým výdajům.

Strukturu kapitálových výdajů si je možné prohlédnout v tabulce č. 22. Jedná se především o výdaje spojené s pořízením DHM a DNM města, výdaje sloužící k financování investičních akcí města a výdaje spojené s výkupem pozemků. (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2009 – 2013)

**Tabulka č. 22: Struktura kapitálových výdajů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

Kapitálové výdaje	2009	2010	2011	2012	2013
<b>Investiční nákupy a související výdaje</b>	243 475	147 767	76 294	110 147	86 164
<b>Investiční transfery</b>	3 496	716	5 565	930	6 327
<b>Výdaje celkem</b>	<b>246 971</b>	<b>148 483</b>	<b>81 859</b>	<b>111 077</b>	<b>92 491</b>

*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Z tabulky č. 22 je patrné, že nejvyšší podíl na kapitálových výdajích mají investiční nákupy a s nimi související výdaje. To dokazuje i výpočet průměrného podílu na celkových kapitálových výdajích v letech 2009 – 2013, který činil 96,7 %. Do investičních nákupů se řadí výdaje spojené s pořízením dlouhodobého majetku. Nejdražší položkou z investičních nákupů jsou výdaje vynaložené na pořízení budov, staveb a hal. (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2009 – 2013)

Naopak investiční transfery představovaly průměrně v uvedených letech jen 3,3 % podílu na celkových kapitálových výdajích. Město poskytuje spíše neinvestiční transfery, jak ukazuje tabulka č. 20.

Investiční nákupy byly v roce 2009 nejvyšší, následně rapidně klesaly po dva roky, poté velmi vzrostly a v roce 2013 vykazovaly opětovný pokles. V roce 2009 byla nejvyšší investice ve výši 85 222 tis. Kč, která souvisela s rekonstrukcemi komunikací v rámci akce Klatovy, čisté město. Další významný výdaj byl spojen s výkupem pozemků pro severozápadní obchvat ve výši 21 310 tis. Kč. (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2009)

Rok 2010 se značil významným poklesem investičních nákupů. Nejdražší investicí byla revitalizace Tylova nábřeží ve výši 25 457 tis. Kč. (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2010)

V roce 2011 byly kapitálové výdaje nejnižší, od roku 2008 šlo o nejnižší objem proinvestovaných prostředků. Důvodem byla zejména příprava akcí, na které bylo požádáno o evropské dotace. (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2011)

V roce 2012 investiční nákupy opět vzrostly a nejvyšší investice se týkala vybudování místní komunikace za Čedíkem (34 186 tis. Kč). (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2012)

V roce 2013 byly investiční transfery nejvyšší, díky investičním transferům nefinančním podnikatelským subjektům v hodnotě 4 500 tis. Kč a investičním transferům zřízeným příspěvkovým organizacím ve výši 1 826 tis. Kč. (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2013)

### 4.3 Financování

Financování patří do třídy 8 rozpočtové skladby a zobrazuje návratné finanční prostředky, tedy situaci kdy si obec půjčí peníze a následně je musí splácet. Financování také zachycuje změny stavu peněžních prostředků na bankovních účtech obce. (Peková, 2004)

Tabulka č. 23: Saldo příjmů a výdajů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)

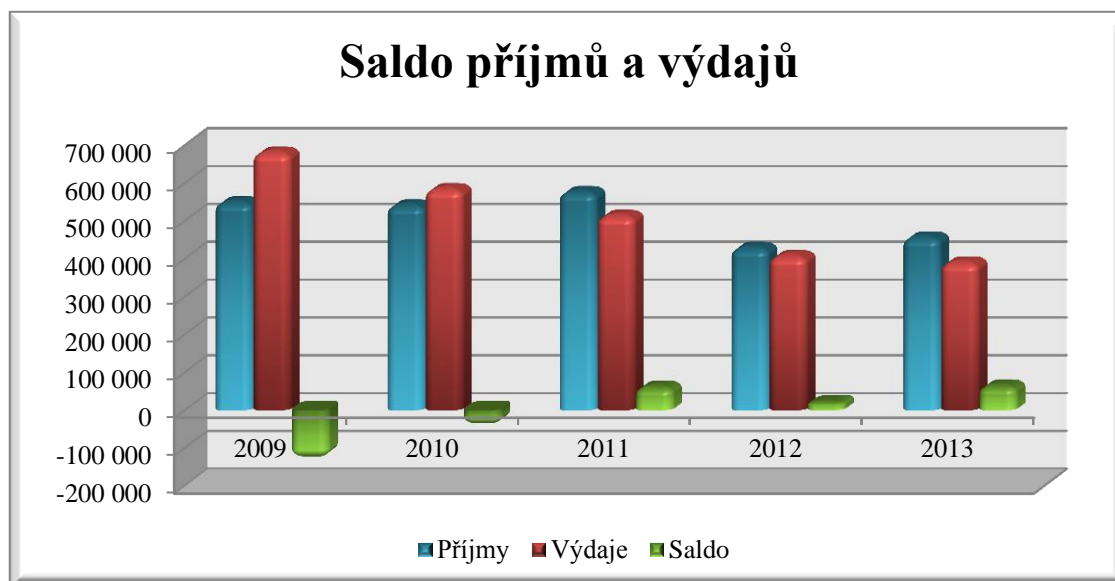
Financování	2009	2010	2011	2012	2013
<b>Příjmy</b>	550 080	541 892	577 224	429 767	457 155
<b>Výdaje</b>	681 528	584 903	514 373	407 935	391 176
<b>Saldo příjmů a výdajů</b>	<b>-131 448</b>	<b>-43 011</b>	<b>62 851</b>	<b>21 832</b>	<b>65 979</b>

Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014

Saldo příjmů a výdajů vyjadřuje hodnotu celkových příjmů, od kterých je odečtena hodnota celkových výdajů. Saldo nezahrnuje započtení položek financování, je tedy bez

splátek jistin a případných přijatých úvěrů. V roce 2009 a 2010 bylo saldo záporné, nejnižší zápornou hodnotu představoval rok 2009. V ostatních letech dosáhlo město přebytku, nejvyššího přebytku bylo dosaženo v roce 2013. Hodnota salda představuje hodnotu, která městu zůstává na případnou úhradu závazků, nebo na investice (Rozpočtový výhled města Klatovy, 2014 – 2018).

**Obrázek č. 8: Vývoj salda příjmů a výdajů v letech 2009 – 2013**



*Zdroj: vlastní zpracování, 2014*

Z obrázku č. 8 je vidět, že město Klatovy mělo první dva roky vyšší výdaje než příjmy, vykazovalo tedy schodek v hospodaření. Další tři roky již město vykazovalo přebytek v hospodaření a jeho celkové příjmy byly vyšší než celkové výdaje. V roce 2009 byl schodek pokryt úvěrem ve výši 160 000 tis. Kč, jak je vidět z tabulky č. 24 (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2009). V roce 2010 se schodek hospodaření uhradil z přebytku hospodaření z minulých let (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2010).

Tabulka č. 24: Zůstatek finančních prostředků v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)

Financování	2009	2010	2011	2012	2013
<b>Saldo příjmů a výdajů</b>	-131 448	-43 011	62 851	21 832	65 979
<b>Přijaté úvěry a půjčky</b>	160 000	0	0	0	0
<b>Splátky úvěrů</b>	-14 120	-8 762	-15 787	-15 875	-16 038
<b>Rozpočtová rezerva běžného roku</b>	14 432	-51 773	47 064	5 957	49 941
<b>Přebytek hosp. minulých let</b>	117 543	131 975	80 202	127 266	133 223
<b>Zůstatek finančních prostředků</b>	<b>131 975</b>	<b>80 202</b>	<b>127 266</b>	<b>133 223</b>	<b>183 164</b>

*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Hodnota zůstatku finančních prostředků již zahrnuje položku financování a vypočte se tak, že od salda hospodaření se odečtou splátky úvěrů, přičte se přebytek/schodek hospodaření z minulých let a případně se přičte hodnota přijatého úvěru, pokud si město nějaký vezme. Z tabulky č. 24 je patrné, že město Klatovy si vzalo v uvedených letech úvěr pouze v roce 2009. Jednalo se o úvěr od Komerční banky na akci Klatovy čisté město (Rozbor finančního hospodaření, 2009). Město však splácí úvěry čerpané již v dřívějších letech, jedná se o dva úvěry od Československé obchodní banky. První úvěr na stavbu 53 bytových jednotek a druhý úvěr na stavbu 60 bytových jednotek. V roce 2009 a 2010 také dobíhaly splátky úvěru Státnímu fondu životního prostředí, který poskytl půjčku na rekonstrukci a modernizaci čistírny odpadních vod města Klatov (Rozbory finančního hospodaření města Klatov, 2009 – 2013). Po roce 2013 zůstává městu Klatovy povinnost splatit přijaté úvěry a půjčky v hodnotě cca 155,5 mil. Kč, které mají plánovanou splatnost popořadě v letech 2023, 2025 a 2022. (Rozpočtový výhled města Klatovy, 2014 – 2018)

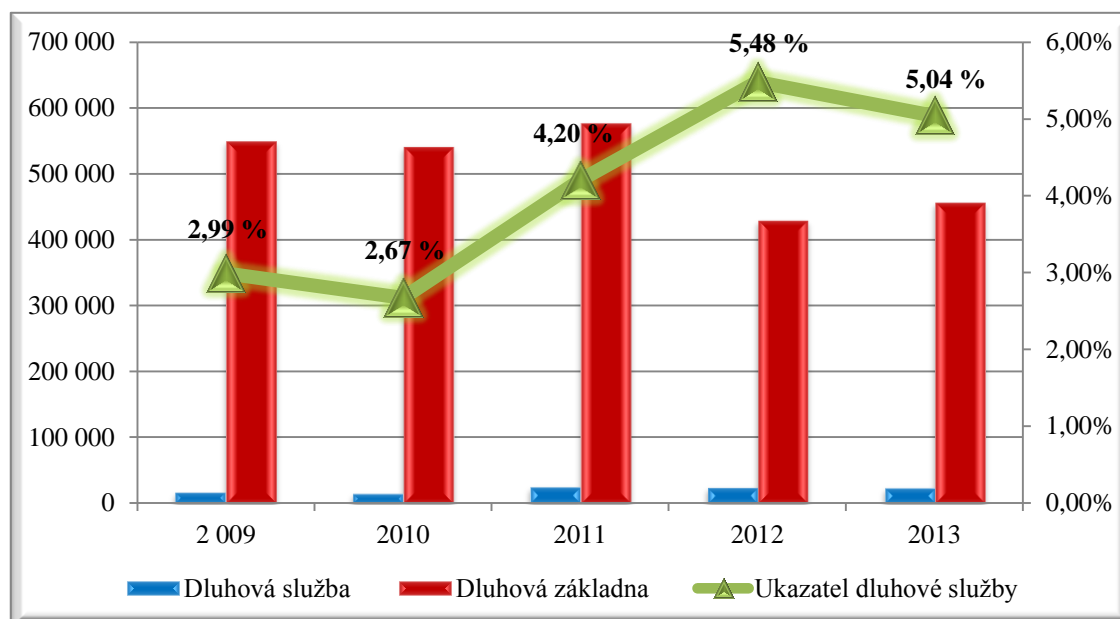
## 5 ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ MĚSTA KLATOVY V LETECH 2009 – 2013

Tato kapitola se nejprve zabývá výpočty některých vybraných ukazatelů, které pomohou zhodnotit celkové hospodaření města Klatovy a následným zhodnocením hospodaření města Klatovy v letech 2009 – 2013.

### 5.1 Ukazatel dluhové služby

Ukazatel dluhové služby je dán podílem dluhové služby a dluhové základny. Tento ukazatel je vyjádřen v procentech a neměl by přesáhnout hodnotu 30 %. Dluhová služba se vypočte jako součet splátek jistin, úroků a leasingu. Dluhová základna představuje celkové příjmy. (Provazníková 2009)

**Obrázek č. 9: Vývoj dluhové služby v letech 2009 – 2013 (v %)**



*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Z obrázku č. 9 je vidět, že ukazatel dluhové služby v žádném z uvedených let nepřevyšoval krizovou hodnotu 30 %, dokonce byla jeho hodnota o hodně nižší. Od roku 2010 se hodnota dluhové služby zvyšovala až na 5,48 %, poté opět klesla na 5,04 %. Důvodem zvyšování dluhové služby, bylo snižování celkových příjmů,

avšak splátky jistin a úroků zůstávaly stále konstantní. I přes zvýšení ukazatele, byla hodnota stále velmi nízká a město bylo schopné ze svých příjmů splácet své dluhy i s úroky.

## 5.2 Provozní přebytek

Provozní přebytek vyjadřuje rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů. Výše provozního přebytku by měla být vždy kladná a neměla by v čase klesat. Pokud vyjde provozní přebytek záporný, je ohroženo hospodaření obce, protože obec nemá dostatek provozních příjmů na úhradu provozních výdajů. Nedostatek provozních příjmů se dá řešit úvěrem, nebo prodejem majetku. (Rozpočtový výhled města Klatovy, 2014 – 2018)

**Tabulka č. 25: Vývoj provozního přebytku v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)**

<b>Provozní přebytek</b>	<b>2009</b>	<b>2010</b>	<b>2011</b>	<b>2012</b>	<b>2013</b>
<b>Běžné příjmy</b>	499 097	506 302	504 438	372 810	393 703
<b>Běžné výdaje</b>	434 557	436 420	432 514	296 858	298 685
<b>Provozní přebytek</b>	<b>64 540</b>	<b>69 882</b>	<b>71 924</b>	<b>75 952</b>	<b>95 018</b>

*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

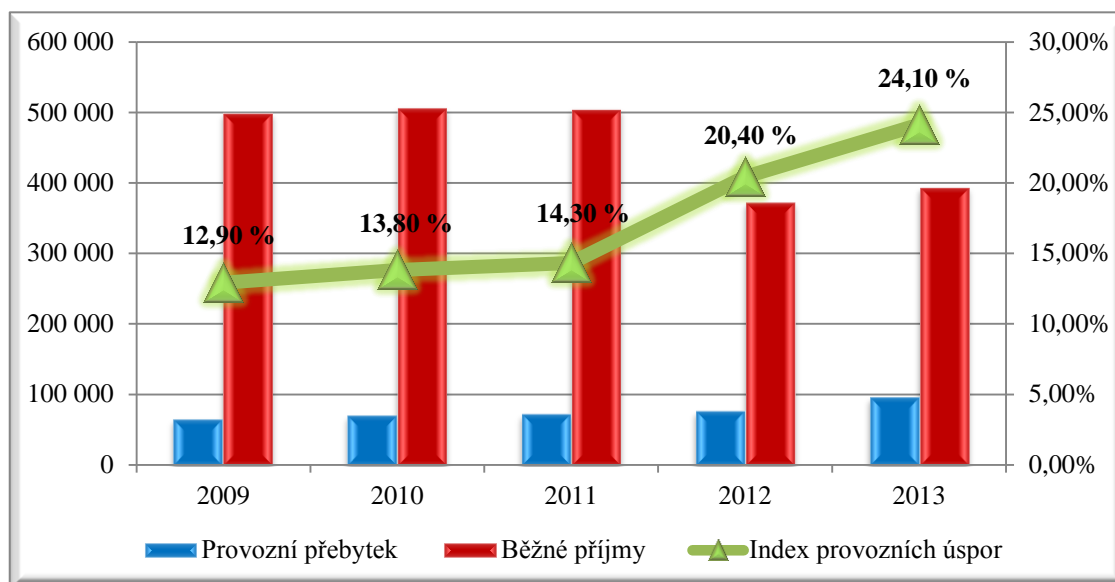
Do běžných příjmů se počítají daňové příjmy, nedaňové příjmy a neinvestiční dotace. V každém z uvedených let nabýval provozní přebytek kladných hodnot a také každým rokem rostl. Obě podmínky udržitelného hospodaření byly tedy splněny a město mělo dostatek běžných příjmů na úhradu běžných výdajů. Z tohoto pohledu město dobře hospodařilo se svými finančními prostředky. Přebytkový běžný rozpočet je předpokladem schopnosti splácení využívaných návratných prostředků. V letech 2009 – 2013 došlo každý následný rok vždy k lepšímu poměru změn u běžných příjmů než u běžných výdajů.



### 5.3 Index provozních úspor

Další způsob, jak zhodnotit hospodaření města, je pomocí indexu provozních úspor. Tento index se počítá jako podíl provozního přebytku a běžných příjmů. Ideálně by se hodnota tohoto ukazatele měla pohybovat v intervalu 20 – 25 %, neměla by však klesnout pod minimální přijatelnou hodnotu, která je 10 %. Tento ukazatel vyjadřuje využitelnost provozních prostředků, tedy jaká část provozních prostředků může být využita na krytí investičních záměrů města. (Rozpočtový výhled města Klatovy, 2014 – 2018)

**Obrázek č. 10: Vývoj indexu provozních úspor v letech 2009 – 2013 (v %)**



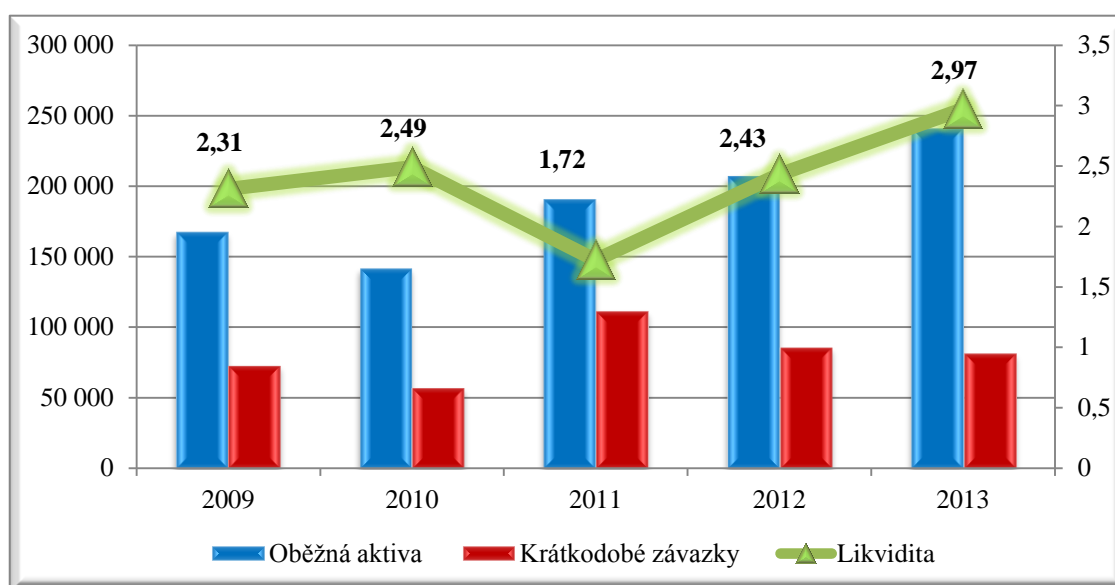
*Zdroj: vlastní zpracování dle rozborů finančního hospodaření města 2009 – 2013, 2014*

Jak je vidět z obrázku č. 10, v žádném z let 2009 – 2013 neklesl index provozních úspor pod minimální hodnotu 10 %. První tři roky byly hodnoty tohoto indexu přijatelné, kolem výše 13 %. V roce 2009 byla hodnota nejnižší díky již zmíněné finanční krizi (Rozpočtový výhled města Klatovy, 2014 – 2018). Ideální byly roky 2012 a 2013, kdy hodnota tohoto ukazatele dosáhla optimální hranice 20 %. Město mělo dostatek provozních prostředků využitelných na investiční akce.

## 5.4 Celková likvidita

Celková likvidita představuje poměr, kterým je obec schopna krýt své krátkodobé závazky. Vypočítá se jako podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Hodnota by měla být vyšší než 1, jinak je zde riziko, že obec nebude schopná splácet své krátkodobé závazky ze svých likvidních prostředků. (Ministerstvo financí ČR, 2014, [online])

**Obrázek č. 11: Vývoj likvidity v letech 2009 – 2013**



*Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů města Klatovy 2009 – 2013, 2014*

Z výsledků výpočtů uvedených na obrázku č. 11 vyplývá, že likvidita se v uvedeném období nedostala pod rizikovou hodnotu 1 a dosahovala průměrné hodnoty 2,3. Město bylo tedy schopné hradit své krátkodobé závazky a nemělo problém s likviditou. Od roku 2011 likvidita vykazovala rostoucí trend, do té doby kolísala.

## 5.5 Zhodnocení hospodaření města Klatovy

Vývoj celkových příjmů města Klatovy se za sledované pětileté období jeví jako poměrně proměnlivý. První tři sledované roky měly celkové příjmy kolísavý trend, jejich celková hodnota byla poměrně vysoká. Další dva roky se celkové příjmy značně snížily, díky sociální reformě, která určila, že výplata sociálních dávek bude od roku 2012 v kompetenci Úřadu práce Klatovy. Dotace poskytované městu na výplatu sociálních dávek se od této doby v rozpočtu příjmů města Klatov tedy neobjevují. Současně se ale v rozpočtu města neobjevují ani výdaje spojené s výplatou sociálních dávek, takže město mělo v podstatě k dispozici stejné finanční prostředky na své běžné (s vyjmutím neinvestičních transferů obyvatelstvu) a investiční výdaje. Z pohledu plnění upravených rozpočtů příjmů města vůči skutečně dosaženým příjmům lze tvrdit, že město poměrně dobře plánovalo. Průměrná odchylka upravených rozpočtů od skutečně dosažených příjmů byla ve sledovaných letech 5,8 %.

Mezi nejvýznamnější zdroje příjmů města patří dotace a daňové příjmy. Dotace představovaly první tři sledované roky nejvyšší podíl na celkových příjmech, jelikož ještě zahrnovaly částky určené k výplatě sociálních dávek. Následující dva roky se jejich podíl výrazně snížil z důvodu již několikrát zmiňované sociální reformy a tím způsobený přechod výplat sociálních dávek z Městského úřadu Klatovy na Úřad práce Klatovy (Sociální reforma, 2014, [online]). Srovnáním absolutní výše dotací a daňových příjmů za sledované období, dosahovaly vyšších hodnot daňové příjmy.

Daňové příjmy vykazovaly za sledované období rostoucí trend, nejvyšší nárůst byl zaznamenán v roce 2013. Hlavní příčinou velkého nárůstu daňových příjmů v roce 2013 byla novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, která změnila kritéria k určení podílu obcí na procentní části z celostátního hrubého výnosu daní. Procentní podíl obcí na celostátním hrubém výnosu sdílených daní se zvýšil z 0,160793 % na 0,161242 % (Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní). Naopak v roce 2009 byla hodnota daňových příjmů nejnižší, z důvodu finanční krize.

Nejdůležitější skupinu z daňových příjmů představují daně sdílené, které ve zkoumaných letech tvořily průměrně 80 % z celkových daňových příjmů. Sdílené daně jsou ovšem významným příjmem i z pohledu celkových příjmů, jejich podíl na celkových příjmech byl průměrně 37 % v letech 2009 – 2013, což jsou

přibližně 2/5 celkových příjmů. Ze sdílených daní je nejvyšším příjmem DPH, které zaznamenalo významnou změnu, respektive nárůst, v roce 2013. Zapříčinila se o to nejen zmiňovaná novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ale také zvýšení základní sazby DPH z 20 % na 21 % a snížená sazba se zvýšila z 14 % na 15 % (Ministerstvo financí ČR, 2014, [online]). Významné jsou také příjmy z DPFO ze závislé činnosti a DPPO.

Nedaňové a kapitálové příjmy jsou pouze doplňkovými příjmy rozpočtu města Klatovy, na celkových příjmech se podílí jen minimálně. Vývoj nedaňových příjmů vykazoval mírně kolísavý charakter a největší část z těchto příjmů představují příjmy z vlastního podnikání. Město získává finanční prostředky zejména z pronájmů vodohospodářské, plynárenské a teplárenské infrastruktury akciovým společnostem, z pronájmu sloupů veřejného osvětlení a příjmy za pronajatý majetek obchodním společností města. Tyto příjmy se každoročně zvyšovaly díky zvyšování nájemného. (Rozbory finančního hospodaření města Klatovy, 2009 – 2013)

Kapitálové příjmy také kolísaly. Upravené rozpočty nebyly v žádném roce naplněny, protože kapitálové příjmy jsou vzhledem ke své nahodilosti těžko plánovatelné. Jejich nejvýznamnějším zdrojem byly příjmy z prodeje nemovitostí, konkrétně z prodeje bytů.

Z pohledu plnění upravených rozpočtů výdajů je patrné, že město volilo tak trochu opatrnostní přístup, protože výdaje byly mírně nadhodnocovány. Upravený rozpočet nebyl v žádném roce splněn ani na 90 %, město tedy příliš dobře neplánovalo své výdaje. Špatné plnění upravených rozpočtů bylo způsobeno především kapitálovými výdaji, které se každoročně neopakují, nelze je předpokládat a tudíž se i obtížně plánují, stejně jako kapitálové příjmy.

Vyšší podíl na celkových výdajích měly běžné výdaje se svými průměrnými 74 % ve sledovaných letech. Financování běžných potřeb je prioritní, aby byl zajištěn chod města. První tři roky měly běžné výdaje konstantní průběh. Poté, vlivem sociální reformy, stejně jako dotace, rapidně klesly. Městský úřad již nemá výdaje spojené s vyplácením sociálních dávek. Nemalou část běžných výdajů města představovaly neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům, do nichž patří příspěvky na provoz příspěvkových organizací města. Město poskytovalo nejvyšší příspěvky příspěvkové

organizaci Technické služby města Klatov (Rozbory finančního hospodaření města Klatovy, 2009 – 2013).

Kapitálové výdaje byly každý rok rozdílné, jedná se především o výdaje spojené s pořízením DHM a DNM města, výdaje sloužící k financování investičních akcí města a výdaje spojené s výkupem pozemků. Nejrozsáhlejší investiční akce města za sledované období byly investice v rámci akce Klatovy čisté město v roce 2009, rekonstrukce Tylova nábřeží v roce 2010 a vybudování místní komunikace za Čedíkem v roce 2012 (Rozbory finančního hospodaření města Klatov, 2009 – 2013).

Poté, co jsou známy velikosti finančních prostředků, které má město k dispozici a výdaje města, lze spočítat saldo příjmů a výdajů. V prvních dvou sledovaných letech vykazovalo město schodkový rozpočet. Další roky už město hospodařilo s přebytkem. Schodkový rozpočet poukazuje na fakt, že město mělo celkově vyšší výdaje než příjmy. Je nutné si uvědomit, že i když je město ve schodku, nemusí to nutně znamenat, že špatně hospodaří, nebo je zadlužené. V roce 2009 byl schodek nejvyšší, byl však spojen s vysokými investicemi města, které by měly městu přinést dlouhodobý užitek. Město investovalo velké finanční prostředky do rekonstrukcí komunikací v rámci akce Klatovy čisté město. Na pokrytí nákladů spojených s touto akcí, byl městu Komerční bankou poskytnut úvěr ve výši 160 mil. Kč. Z tohoto úvěru město financovalo schodek rozpočtu v roce 2009 (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2009). V roce 2010 již město schodek pokrylo přebytkem hospodaření z minulých let (Rozbor finančního hospodaření města Klatovy, 2010) a stejně jako ve všech dalších sledovaných letech již nemuselo čerpat žádný další úvěr.

Hodnoty základních ekonomických ukazatelů jsou příznivé. Ukazatel dluhové služby se nacházel v intervalu od 2,99 % do 5,48 %, jeho výše se pohybovala značně pod povolenou hranicí 30 %. Město má dostatek vlastních příjmů a je schopné splácet své dluhy.

Z pohledu provozního přebytku si město taktéž stálo velmi dobře. Provozní přebytek vykazoval každý rok kladné hodnoty. Součet běžných příjmů v letech 2009 – 2013 vycházel 2 276 mil. Kč a součet běžných výdajů 1 899 mil. Kč. Podmínka udržitelného hospodaření byla tedy splněna, běžné příjmy jsou mnohem vyšší než běžné výdaje a i z tohoto pohledu vycházejí hodnoty pro město příznivě. Index provozních úspor

nabýval hodnot od 12,9 % do 24,1 %. Pro tyto dva ukazatele platí, že nabývaly nejnižší hodnoty v roce 2009, díky již zmiňované finanční krizi. Nejvyšší hodnoty v roce 2013.

Hodnoty likvidity vycházely také příznivě, nejvyšší v roce 2013. Městu nehrozí platební neschopnost, je shledán jako likvidní subjekt s dobrou schopností splácet své závazky. (Rozpočtový výhled města Klatovy, 2014 – 2018)

## **6 NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ STÁVAJÍCÍ FINANČNÍ SITUACE MĚSTA KLATOVY**

Ačkoliv město Klatovy v letech 2009 – 2013 hospodařilo vcelku dobře a nemělo výraznější finanční problémy, může v oblasti příjmů a výdajů ještě stále odkrývat rezervy a dosáhnout efektivnějšího využití finančních prostředků. Město může zlepšit své hospodaření buď zvýšením příjmů, nebo omezením výdajů.

Nejvyšší příjmy má město z daňových příjmů, jejichž výši však nemůže příliš ovlivnit. Procentní podíl plynoucí do rozpočtu obce z celostátního hrubého výnosu DPH a daní z příjmů, je dán zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Jiné je to v případě místních poplatků, u nichž má obec podstatně vyšší daňovou pravomoc a u daně z nemovitých věcí, která plyne v plné výši do rozpočtu města Klatovy.

### **Daň z nemovitých věcí**

Výnos daně z nemovitých věcí může město navýšit, pokud zvýší obecně závaznou vyhláškou koeficient, který pro ni stanovuje zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí v § 6 odst. 4 písm. a). Tento zákon povoluje zvýšit koeficient o jednu kategorii. Město Klatovy spadá do rozmezí od 10 000 obyvatel do 25 000 obyvatel, jeho koeficient je tedy 2 a dle zákona ho může zvýšit na 2,5 (o jednu kategorii). Je nutné podotknout, že koeficient podle počtu obyvatel se uplatňuje pouze u staveb a stavebních pozemků.

Zákon také nabízí obcím stanovit obecně závaznými vyhláškami pro všechny nemovitosti na území celé obce místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tím by se mohly příjmy z daňové povinnosti až zpětinásobit (Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí). Následující tabulka demonstruje, jak by se zvýšily příjmy z daní z nemovitých věcí v roce 2013 v případě zavedení některé výše místního koeficientu.

**Tabulka č. 26: Modelová situace – stanovení místního koeficientu daně z nemovitostí v roce 2013 (v tis. Kč)**

Místní koeficient	2013
1	14 781
2	29 562
3	44 343
4	59 124
5	73 905

*Zdroj: vlastní zpracování, 2014*

Je otázkou, jak by občané přijali zavedení místního koeficientu a jakou výši by byly ochotni platit. Městu lze doporučit stanovení koeficientu 2, jelikož vyšší koeficient by mohl vést k nespokojenosti a příliš velké finanční zatíženosti občanů.

### **Místní poplatky**

Investicemi do historických a kulturních památek, tím jejich vylepšení a zatraktivnění z pohledu turistického ruchu a následné medializaci této atraktivity, dosáhne město vyšší návštěvnosti turistů. To povede i k vyšším poplatkům ze vstupného. Také motivace provozovatelů restauračních a ubytovacích zařízení k poskytování služeb na nejvyšší úrovni, je velmi důležitá. Město například může na základě informací od občanů a návštěvníků města sestavovat formou ankety žebříček restauračních a ubytovacích zařízení podle kvality poskytovaných služeb. Tento žebříček poté uvede v portálu města na informačních nástěnkách a v informačních centrech. Vlastním zájmem každého provozovatele by mělo být figurovat v tomto žebříčku na co nejčelnějších pozicích. Kvalitně poskytovanými službami turistům v oblasti ubytování, stravování a jejich dobré informovanosti, společně s atraktivitou města z pohledu turistického ruchu, si město zajistí nejen opakované návštěvy spokojených a nadšených turistů, ale i šíření zpráv o atraktivitě města dál. Hlas lidu má nejvyšší váhu a je mnohem účinnější než nejlepší reklama. Z vysokého počtu ubytovaných osob má město také výnosy v podobě poplatků z ubytovací kapacity.



### **Nedaňové a kapitálové příjmy**

Z nedaňových příjmů převažují příjmy z pronájmů, jak pozemků, tak nemovitostí. Doporučení pro město je pronajímat více a za vyšší ceny nájmu. Avšak příliš předražené nájem by mohly vést nejen k nezájmu potenciálních nájemců, ale i k vypovězení nájemních smluv stávajících nájemců. Město musí zvolit přiměřenou cenu nájmu, přijatelnou pro obě strany, nájemce i pronajímatele.

Jak bylo zmíněno v kapitole o představení města Klatovy, město se nachází na strategicky výhodné pozici, v blízkosti hranic s Německou republikou. Je třeba využít výhodné polohy města. Vytvořením příznivých podmínek k provozování malovýroby i velkovýroby, může město přilákat investory právě ze sousední země. Město disponuje levnější pracovní silou, než sousední Německo a při současně výhodných podmínkách pronájmu pozemků pro drobné i větší provozovny, se může stát atraktivní právě pro investory odtud. Za takto výhodné podmínky bude město na oplátku požadovat smluvně stanovený počet pracovních míst, který investor nabídne občanům. Výsledkem bude snížení nezaměstnanosti v okrese Klatovy, zvýšení kupní síly a následně celkové oživení trhu.

Kapitálové příjmy představují především příjmy z prodeje pozemků a nemovitostí. Město tyto příjmy může zvýšit zvýšením počtu prodávaných nemovitostí. Doporučení pro město je však spíše pronajímat, protože z prodeje má město užitek jen jednorázový, kdežto z pronájmu plynou městu peníze průběžně.

### **Redukce výdajů**

Co se týče neinvestičních výdajů, možnost snížení jejich výše je omezená. Financování běžných potřeb běžnými výdaji je nutné pro bezproblémový chod města. Mezi neinvestiční výdaje se řadí i výdaje na platby zaměstnanců. Snižování mezd zaměstnancům je v době inflace a trendů zvyšování výdělků jen těžko proveditelné. Město ale může motivovat zaměstnance k lepšímu využívání pracovní doby a maximálním výkonům během ní, ať už kladnými odměnami, či zápornými postihy. Při takto zefektivněné práci se ušetří pracovní síly a tím i výdaje na platby mezd.

Řešením snížení investičních výdajů z městského rozpočtu je také snažit se o získávání většího počtu dotací, zejména z fondů EU. Toho může město docílit vypracováváním

kvalitních projektů s dobrým podnikatelským záměrem, aby beze zbytku splňovaly kritéria pro přidělování dotací z fondů EU a měly tak velkou šanci na schválení.

## ZÁVĚR

Hlavním cílem bakalářské práce bylo analyzovat finanční hospodaření města Klatovy v letech 2009 – 2013. Teoretické části byly věnovány první dvě kapitoly, které charakterizovaly územní samosprávu a její financování. Druhá, praktická část, zahrnutá v následujících čtyřech kapitolách, nejprve krátce představila zvolené město Klatovy a poté v ní byla zpracována finanční analýza hospodaření města. Příjmy i výdaje byly zkoumány nejprve jako celek, poté byly rozděleny do jednotlivých tříd podle druhového třídění platné rozpočtové skladby a každá třída byla řešena jednotlivě. Tedy jaký vývoj vykazoval určitý příjem, či výdaj a příčiny tohoto vývoje. Na základě zjištěných poznatků bylo provedeno celkové zhodnocení hospodaření města ve sledovaných letech a navrhnutá možná opatření ke zlepšení stávající finanční situace města.

Po provedení analýzy finančního hospodaření bylo zjištěno, že město Klatovy hospodaří velmi dobře. Sice první dva sledované roky, z důvodu vyšších investic do rozvoje města, hospodařilo město se schodkem, ale další roky již vykazovalo přebytek v hospodaření. I když je město poměrně hodně zadlužené a od roku 2011 mu zbývá splatit celkem tři dluhy, je podle ukazatele dluhové služby, který v žádném sledovaném roce nepřekročil krizovou hodnotu, schopné splácet tyto dluhy z vlastních příjmů.

Při zkoumání příjmů bylo zjištěno, že nejvýznamnějším zdrojem příjmů města jsou daňové příjmy a dotace. Daňové příjmy vykazovaly za sledované roky rostoucí trend. Důvodem růstu bylo především zvýšení procenta, kterým se město Klatovy podílí na celostátním hrubém výnosu daní. Dále se na zvýšení daňových příjmů podílelo navyšování sazby DPH. Dotace zaznamenaly od roku 2012 prudký pokles, který zapříčinila sociální reforma, převodem výplaty sociálních dávek do kompetence Úřadu práce Klatovy.

V oblasti výdajů převažovaly především běžné výdaje, které ze stejného důvodu jako dotace, vlivem sociální reformy, v roce 2012 výrazně klesly. Městu již nevznikala povinnost vyplácet sociální dávky. Kapitálové výdaje byly nejvyšší v roce 2009. Vysoká výše byla spojena především s vysokými investicemi v rámci akce Klatovy čisté město.

Z vypočtených ukazatelů v kapitole číslo 5 je patrné, že město opravdu dobře hospodařilo a každým rokem svou finanční situaci zlepšovalo. Provozní přebytek v průběhu sledovaných let stále rostl, stejně tak index provozních úspor a likvidita. Díky finanční krizi dosahovaly tyto ukazatele nejnižších hodnot v roce 2009.

I přes celkově příznivé výsledky za sledované období, se vždy najde možnost, jak hospodaření alespoň nepatrně zlepšit. Možné návrhy jak docílit zlepšení stávající finanční situace města, popisovala kapitola č. 6. Daňové příjmy mají možnost navýšení zavedením místního koeficientu u daně z nemovitých věcí. Také ztraktivněním města z pohledu turistického ruchu, může město získat vyšší příjmy v oblasti místních poplatků, zejména z poplatků z ubytovací kapacity a z poplatků ze vstupného. Nedaňové příjmy se dají zvýšit například vyššími nájmy z pronajímaného majetku. Z pohledu redukce výdajů je doporučením pro město snažit se získávat více dotací a tím snížit investiční výdaje.

**SEZNAM TABULEK**

Tabulka č. 1: Schéma kapitálového a běžného rozpočtu .....	20
Tabulka č. 2: Plnění rozpočtu celkových příjmů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč) .....	35
Tabulka č. 3: Struktura příjmů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč) .....	36
Tabulka č. 4: Plnění rozpočtu daňových příjmů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč) .....	38
Tabulka č. 5: Struktura daňových příjmů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	39
Tabulka č. 6: Struktura svěřených daní v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	40
Tabulka č. 7: Struktura sdílených daní v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	41
Tabulka č. 8: Místní poplatky vybírané ve městě Klatovy v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	42
Tabulka č. 9: Správní poplatky vybrané na jednl. odborech MÚK v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	44
Tabulka č. 10: Ostatní daňové příjmy a jejich vývoj v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč) ..	45
Tabulka č. 11: Plnění rozpočtu nedaňových příjmů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč)....	46
Tabulka č. 12: Struktura nedaňových příjmů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	47
Tabulka č. 13: Plnění rozpočtu kapitálových příjmy v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč) ..	48
Tabulka č. 14: Struktura kapitálových příjmů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	49
Tabulka č. 15: Plnění rozpočtu přijatých dotací v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	50
Tabulka č. 16: Složení přijatých dotací v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	51
Tabulka č. 17: Plnění rozpočtu celkových výdajů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč) .....	53
Tabulka č. 18: Struktura výdajů města Klatovy v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	53
Tabulka č. 19: Plnění rozpočtu běžných výdajů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč) .....	55
Tabulka č. 20: Struktura běžných výdajů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	56
Tabulka č. 21: Plnění rozpočtu kapitálových výdajů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč) ..	57
Tabulka č. 22: Struktura kapitálových výdajů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč) .....	58

Tabulka č. 23: Saldo příjmů a výdajů v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč) .....	59
Tabulka č. 24: Zůstatek finančních prostředků v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč).....	61
Tabulka č. 25: Vývoj provozního přebytku v letech 2009 – 2013 (v tis. Kč) .....	63
Tabulka č. 26: Stanovení místního koeficientu daně z nemovitostí v roce 2013 (v tis. Kč) .....	71

---

**SEZNAM OBRÁZKŮ**

Obrázek č. 1: Členění veřejné správy .....	8
Obrázek č. 2: Členění krajů v ČR .....	14
Obrázek č. 3: Pozice města Klatovy na mapě.....	30
Obrázek č. 4: Vývoj počtu obyvatel v letech 2009 – 2013.....	31
Obrázek č. 5: Podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech města (v %).....	36
Obrázek č. 6: Podíl neinvestičních a investičních dotací na celkových dotacích (v %). 52	
Obrázek č. 7: Podíl běžných a kapitálových výdajů na celkových výdajích (v %).....	54
Obrázek č. 8: Vývoj salda příjmů a výdajů v letech 2009 – 2013.....	60
Obrázek č. 9: Vývoj dluhové služby v letech 2009 – 2013 (v %) .....	62
Obrázek č. 10: Vývoj indexu provozních úspor v letech 2009 – 2013 (v %).....	64
Obrázek č. 11: Vývoj likvidity v letech 2009 – 2013 .....	65

## SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

BV – běžné výdaje

ČR – Česká republika

DHM – dlouhodobý hmotný majetek

DNM – dlouhodobý nehmotný majetek

DM – dlouhodobý majetek

DPFO – daň z příjmů fyzických osob

DPH – daň z přidané hodnoty

DPPO – daň z příjmů právnických osob

EU – Evropská unie

FO – fyzická osoba

KV – kapitálové výdaje

MÚK – Městský úřad Klatovy

OS – organizační složka

PO – příspěvková organizace

SP – skutečné příjmy

SPR – soukromoprávní

SVČ – samostatně výdělečná činnost

SV – skutečné výdaje

UR – upravený rozpočet

VHP – výherní hrací přístroj

VPR – veřejnoprávní

ZOZ – zkoušky z odborné způsobilosti



## SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

### **Literatura:**

CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. 1. vydání. Praha: Transparency International, 2008. 94 s. ISBN 978-80-87123-06-5.

ČERNOHORSKÝ, Jan. *Základy financí: Distanční opora*. 1. vydání. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009. 181 s. ISBN 978-80-7395-203-7.

HALÁSEK, Dušan, Jaroslav PILNÝ a Petr TOMÁNEK. *Určování bonity obcí*. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, 2002. 130 s. ISBN 80-248-0159-0.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ. *Veřejné finance*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.

MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů*. 1. vydání. Praha: Orac, 2000. 190 s. ISBN 80-86199-23-1.

MELION, Miroslav. *Finance obcí*. Hradec Králové: Ekonomická a informační agentura, 1994. 179 s. ISBN 80-85490-41-2.

PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 238 s. ISBN 978-80-210-4511-8.

PAVLÁSEK, Vlastimil a HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance a daně v České republice*. 2. přepracované vydání. Plzeň: NAVA, 2011. 182 s. ISBN 978-80-7211-395-8.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vydání. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. Vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Aspi, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. 1. Vydání. Praha: Wolter Kluwer ČR, 2012. 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 1. vydání. Praha: Grada, 2009. 280 s. ISBN 978-80-247-2097-5.

TOMANCOVÁ, Jaroslava, OBROVSKÝ, Jan, BRTOUN, Antonín. *Veřejná správa a finance*. 1. vydání. Boskovice: Albert, 2009. 164 s. ISBN 978-80-7326-162-7.

### **Zákony a vyhlášky:**

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, v platném znění

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností

Vyhláška ministerstva financí č. 323/2000 Sb., o rozpočtové skladbě

Obecně závazná vyhláška města Klatov č. 1/2011, o místních poplatcích ve znění obecně závazné vyhlášky č. 3/2012

Obecně závazná vyhláška č. 1/2012, o stanovení veřejně přístupných míst, na kterých je provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her zakázáno

**Internetové zdroje:**

"DPH" - s účinností od 1. 1. 2013. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2013 [cit. 2014-03-15]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/vybrana-temata/2013/dph--s-ucinnosti-od-1-1-2013-12313>

Historie a památky Klatov: stručný přehled. *Město Klatovy: brána do pošumaví* [online]. 2011 [cit. 2014-01-05]. Dostupné z: <http://www.klatovy.cz/klatovy/fr.asp?tab=snet&id=2426&burl=&pt=HS>

Jednotné výplatní místo. *Sociální reforma* [online]. 2011 [cit. 2014-03-01]. Dostupné z: <http://socialnireforma.mpsv.cz/cs/2>

Klatovy - čisté město. *Město Klatovy: brána do pošumaví* [online]. 2008 [cit. 2014-02-25]. Dostupné z: <http://www.klatovy.cz/mukt/fr.asp?tab=mukt&id=3104&burl>

Klatovy: okres Klatovy. *Mapy CZ* [online]. 2014 [cit. 2014-03-04]. Dostupné z: [http://mapy.cz/#!x=13.636927&y=49.599040&z=8&d=muni\\_1291\\_1&t=s&q=klatovy&qp=10.684768\\_48.451824\\_20.187018\\_50.987178\\_6](http://mapy.cz/#!x=13.636927&y=49.599040&z=8&d=muni_1291_1&t=s&q=klatovy&qp=10.684768_48.451824_20.187018_50.987178_6)

Počet obyvatel v obcích okresu Klatovy k 1. 1. 2009. *Český statistický úřad* [online]. 2009 [cit. 2014-01-05]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/okres\\_klatovy\\_2008\\_obce\\_obyv/\\$File/Obyv%20v%20obcích%20k%201.1.2009%20KT.pdf](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/okres_klatovy_2008_obce_obyv/$File/Obyv%20v%20obcích%20k%201.1.2009%20KT.pdf)

Počet obyvatel v obcích okresu Klatovy k 1. 1. 2010. *Český statistický úřad* [online]. 2010 [cit. 2014-01-05]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/okres\\_klatovy\\_2009\\_obce\\_obyv/\\$File/Klatovy\\_pdf.pdf](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/okres_klatovy_2009_obce_obyv/$File/Klatovy_pdf.pdf)

Počet obyvatel v obcích Plzeňského kraje k 1. 1. 2011. *Český statistický úřad* [online]. 2011, 31. 5. 2012 [cit. 2014-01-05]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/pocet\\_obyvatel\\_v\\_obcich\\_plzenskeho\\_kraje\\_k\\_1\\_1\\_2011](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/pocet_obyvatel_v_obcich_plzenskeho_kraje_k_1_1_2011)

Počet obyvatel v obcích Plzeňského kraje k 1. 1. 2012. *Český statistický úřad* [online]. 2012, 4. 6. 2012 [cit. 2014-01-05]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/pocet\\_obyvatel\\_v\\_obcich\\_plzenskeho\\_kraje\\_k\\_1\\_1\\_2012](http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/pocet_obyvatel_v_obcich_plzenskeho_kraje_k_1_1_2012)

Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2013. *Český statistický úřad* [online]. 2013 [cit. 2014-01-05]. Dostupné z:

[http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/t/50002DF52B/\\$File/13011303.pdf](http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/t/50002DF52B/$File/13011303.pdf)

Seznam rozpočtových, příspěvkových, zřizovaných, řízených a jiných organizací. *Město Klatovy: brána do pošumaví* [online]. 2011 [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: <http://www.klatovy.cz/mukt/fr.asp?tab=mukt&id=153>

Schéma rozdělení rozpočtového určení daní v letech 2013 až 2015. *Finanční správa* [online]. 2013 – 2014 [cit. 2014-03-09]. Dostupné z:

[http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-kraje-a-obce/Schema\\_rozpocetoveho\\_urzeni\\_dani\\_2013-2015.pdf](http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-kraje-a-obce/Schema_rozpocetoveho_urzeni_dani_2013-2015.pdf)

Složení zastupitelstva: Volební období 2010 - 2014. *Město Klatovy: brána do pošumaví* [online]. 2010 [cit. 2014-02-25]. Dostupné z:

<http://www.klatovy.cz/mukt/slozenizastupitelstva.asp>

Úvod. *Technické služby města Klatov* [online]. 2012 [cit. 2014-03-25]. Dostupné z: <http://www.klatovynet.cz/ts/>

Základní údaje. *Město Klatovy: brána do pošumaví* [online]. 2011 [cit. 2014-01-05]. Dostupné z: <http://www.klatovy.cz/klatovy/zaklad.asp>

Zveřejněno hodnocení hospodaření všech obcí. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2012 [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2012/2012-02-15-tiskova-zprava-5142-5142>

Zvýšení sazeb daně z nemovitostí a zrušení osvobození. OTTOVÁ, Ivana. *Epravo.cz* [online]. Praha, 2010 [cit. 2014-03-15]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/zvyseni-sazeb-dane-z-nemovitosti-a-zruseni-osvobozeni-60044.html>

**Materiály MÚ Klatovy**

Rozbor finančního hospodaření města Klatovy 2009

Rozbor finančního hospodaření města Klatovy 2010

Rozbor finančního hospodaření města Klatovy 2011

Rozbor finančního hospodaření města Klatovy 2012

Rozbor finančního hospodaření města Klatovy 2013

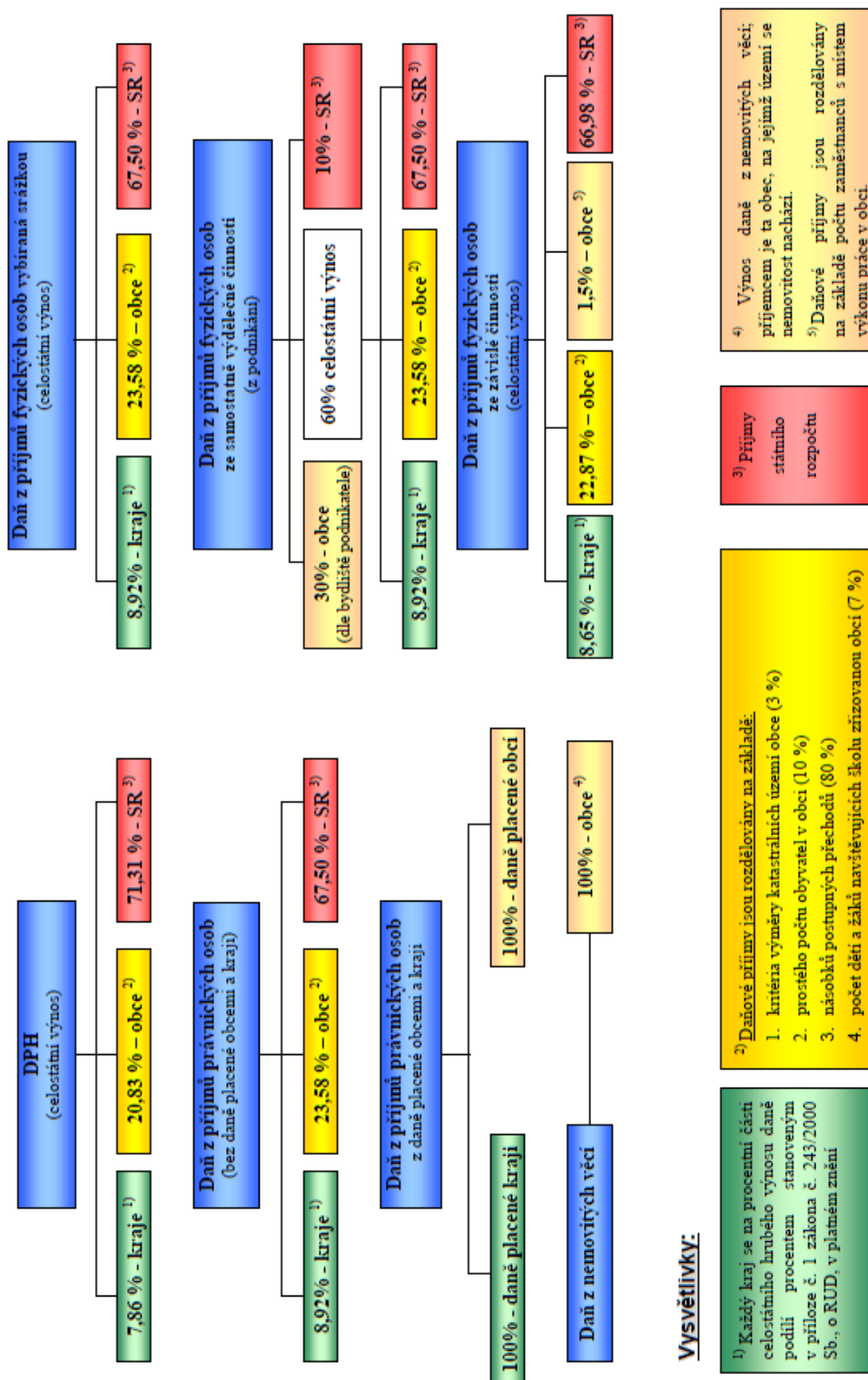
Rozpočtový výhled města Klatovy 2014 – 2018

Účetní výkazy města Klatovy z let 2009 – 2013

## **SEZNAM PŘÍLOH**

**Příloha A:** Schéma rozpočtového určení daní v letech 2009 – 2013

## Příloha A: Schéma rozpočtového určení daní v letech 2013 – 2015



Zdroj: Finanční správa, 2014, [online]

## **ABSTRAKT**

SAZAMOVÁ, Petra. *Finanční hospodaření města Klatovy*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 85 s., 2014

**Klíčová slova:** rozpočet, územní samospráva, finanční hospodaření, obec, Klatovy

Předložená bakalářská práce je zaměřena na finanční hospodaření města Klatovy. Práce je rozdělena do dvou hlavních částí, teoretické a praktické. V první, teoretické části, je charakterizována územní samospráva, tedy obec jako základní územní samosprávný celek a stručně i kraj. Poté je v teoretické části objasněno financování obcí, struktura jejich příjmů, výdajů a rozpočtový proces. Druhá, praktická část, je zaměřena na analýzu finančního hospodaření města Klatovy v letech 2009 – 2013. Po stručném představení města Klatovy, následuje konkrétní analýza hospodaření města, analýza příjmů, výdajů a financování, jako samostatné třídy dle platné rozpočtové skladby. Závěrem je provedeno zhodnocení finančního hospodaření města Klatovy a z něho vyplývající návrhy na zlepšení stávající finanční situace města.



## **ABSTRACT**

SAZAMOVÁ, Petra. *Financial management of the town Klatovy*. Bachelor thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia, 85 p., 2014

**Key words:** budget, regional self-governing unit, financial management, municipality, Klatovy

The bachelor thesis is focused on the financial management of the town Klatovy. The thesis is divided into two main parts, theoretical and practical. In the first theoretical part is characterized a local government. It means a description of the municipality as the basic regional self-governing unit and briefly region as well. There is also explained the financing of the municipalities, the structure of its incomes and expenditures and budget process. The second practical part is focused on the financial analysis of the town Klatovy in the years 2009 – 2013. The brief introduction of the town Klatovy is followed by the analysis of incomes, expenditures and financing, as a separate class according to the budget classification. Finally, there is included an overall evaluation of the financial situation of the town, from which ensue suggestions for improvement the current financial situation of the town.